VIENOTĀ TIRGUS PĀRREDZAMĪBAS DIREKTĪVA (Direktīva (ES) 2015/1535): ES iestāžu, dalībvalstu un uzņēmumu sadarbības instruments, kas izmantojams, lai nodrošinātu netraucētu vienotā tirgus darbību

Rokasgrāmata par informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā

https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/lv/

PRIEKŠVĀRDS

Šās brošūras pirmais izdevums tika izstrādāts manas priekšgājējas Sabīnes Lekrenjē vadībā, lai tuvinātu ES tiesību aktus tiem, kuri tos izmanto, un palīdzētu uzlabot informācijas apmaiņu, dialogu un sadarbību, kas veido jaunu kopības kultūru.

Es atzinīgi vērtēju lielo darbu un šīs 2005. gada publikācijas nozīmi, jo tā vairākus gadus ir palīdzējusi ekonomikas dalībniekiem, kā arī valstu un reģionu iestādēm darbā ar tehniskajiem noteikumiem, standartiem un informācijas sabiedrības pakalpojumiem.

Lai ņemtu vērā daudzās norises kopš 2005. gada, nepieciešams ir otrs, pārskatīts rokasgrāmatas izdevums.

Svarīgākais notikums ir 2007. gada 13. decembrī parakstītais Lisabonas līgums, ar kuru Eiropas Kopienas dibināšanas līgums tika aizstāts ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD).

Turklāt 2015. gadā tika kodificēta tā dēvētā Vienotā tirgus pārredzamības direktīva (t. i., pašreizējā 2015. gada 9. septembra Direktīva (ES) 2015/1535, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā).

Bez tam ar vairākiem svarīgiem spriedumiem ir papildināta Eiropas Savienības Tiesas judikatūra, kas attiecas uz direktīvas interpretāciju un īstenošanu.

Ir vērts pieminēt arī pieredzi, kas gūta no gandrīz 11 000 paziņojumu, kuri saņemti kopš rokasgrāmatas pirmās publicēšanas. Piemēram, nozares loma jaunu tirdzniecības šķēršļu novēršanā ir bijusi fundamentāla. *TRIS* tiešsaistes datubāze tagad nodrošina pārredzamību un sadarbību, kas īstenojas, izmantojot tiešsaistes repozitoriju.

Ir skaidrs, ka bija jāatjaunina norādījumi par paziņošanas procedūru, lai ES iestādes, dalībvalstis un nozare varētu turpināt to izmantot.

Džuzepe Kazella

Nodaļas vadītājs

Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts

http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris.

[UZ PAKAĻĒJĀ VĀKA]

Šī brošūra iecerēta kā rokasgrāmata par sistēmu, kas izveidota, lai novērstu šķēršļus brīvai preču kustībai, dibinājumbrīvībai ("tiesībām veikt uzņēmējdarbību") un pakalpojumu sniegšanas brīvībai informācijas sabiedrības pakalpojumu jomā. Brošūrā ir piezīmes par Direktīvu (ES) 2015/1535, kas šo sistēmu īsteno. Visi direktīvas noteikumi ir citēti pilnībā, un tiem ir pievienoti sīki komentāri, kuros izskaidrota noteikumu nozīme un ietekme uz visām ieinteresētajām personām: Eiropas Komisijas dienestiem, dalībvalstīm, kā arī esošiem vai potenciāliem ekonomikas dalībniekiem Eiropas Savienībā.

Brošūru ir sagatavojis Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts, un tā nekādā veidā neuzliek saistības Komisijai. Direktīvas (ES) 2015/1535 teksts ir juridiski saistošs. Direktīvu (ES) 2015/1535 interpretē Eiropas Savienības Tiesa.

Brošūra sarakstīta angliski.

SATURS

IEVADS

Direktīva (ES) 2015/1535 – vienotā tirgus darbības pārredzamības instruments

I NODAĻA

Direktīvas piemērošanas joma

Terminu definīcijas *(1. pants)*:

– ražojums,
– pakalpojums,
– tehniska specifikācija,
– citas prasības,
– noteikumi par pakalpojumiem,
– tehniskie noteikumi,
– tehnisko noteikumu projekts.

II NODAĻA

Tehniskajiem noteikumiem piemērojamā procedūra

I. Informācijas par tehnisko noteikumu projektiem paziņošana un izplatīšana un Komisijas un dalībvalstu iespējamā reakcija (*5. un 6. pants*)

1. Pirmais posms. Informēšanas pienākums.

a) Dalībvalstu pienākumi
1. Vispārīgi noteikumi
2. Īpaši gadījumi

b) Komisijas pienākumi

2. Otrais posms. Komisijas un dalībvalstu iespējamā reakcija (komentāri, sīki izstrādāti atzinumi, atlikšana).

II. Pienākums ievērot bezdarbības laikposmu (*6. pants*)

III. Izņēmumi attiecībā uz paziņošanas pienākumu un bezdarbības laikposma ievērošanu (*7. pants*)

III NODAĻA

Informācijas sniegšanas kārtība attiecībā uz standartiem

Dalībvalstu pienākums paziņot par pieprasījumiem sagatavot tehniskās specifikācijas vai standartu (*4. pants*)

IV NODAĻA

Pastāvīgā komiteja *(2. un 3. pants)*

Pastāvīgās komitejas sastāvs un uzdevumi

V NODAĻA

Direktīvas piemērošana

I. Ziņojumi un statistika (*8. pants*)
II. Atsauce uz direktīvu tehnisko noteikumu pieņemšanas laikā (*9. pants*)
III. Grafiks un piemērošanas metodes

VI NODAĻA

Privātpersonu un nozares piekļuve informācijai un to reaģēšanas iespējas

1. *TRIS* datubāze
2. Ieinteresēto personu iesniegtā informācija
3. Valstu kontaktpunkti
4. Pieprasījums par piekļuvi dokumentiem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1049/2001

5. Nepaziņoto tehnisko noteikumu nepiemērojamība

NOBEIGUMS

IZMANTOTĀ LITERATŪRA

I. Panti

II. Eiropas Komisijas publikācijas

III. Tiesas spriedumi

IV. Citi dokumenti

IEVADS. DIREKTĪVA (ES) 2015/1535 – IEKŠĒJĀ TIRGUS DARBĪBAS PĀRREDZAMĪBAS INSTRUMENTS

Astoņdesmito gadu sākumā Komisija, pamatojoties uz Tiesas spriedumu, kas pazīstams kā spriedums lietā *Cassis de Dijon*, sāka jaunu politiku, lai pabeigtu iekšējā tirgus izveidi, pamatojoties uz trim koncepcijām:

- katrā dalībvalstī pieņemt ražojumus, ko likumīgi tirgo pārējā Kopienā (savstarpēja atzīšana);
- saskaņošana attiecas vienīgi uz svarīgām ekonomikas nozarēm, it īpaši veselības aprūpi, drošību un vidi;
- uz profilaksi balstīta pieeja valstu noteikumu uzraudzībai.

Kopš 1984. gada Direktīvā 83/189/EEK[1], kas pēc divām kodificēšanas reizēm vispirms kļuva par Direktīvu 98/34/EK[2] un pēc tam par Direktīvu (ES) 2015/1535[3], ir bijis paredzēts preventīvs mehānisms, kura piemērošanas joma ir pakāpeniski paplašināta.

Pašlaik Eiropas Savienības dalībvalstīm ir pienākums paziņot Komisijai un pārējām dalībvalstīm par visiem tehnisko noteikumu projektiem attiecībā uz ražojumiem un informācijas sabiedrības pakalpojumiem pirms to pieņemšanas valsts tiesību aktos.

Tajā laikā šī koncepcija bija revolucionāra un aizvien tāda ir.

Direktīva ir paredzēta dalībvalstīm, kuras ir piekritušas piedalīties savstarpējas pārredzamības un uzraudzības sistēmā regulējuma jomā. Šī iniciatīva bija oriģināla vairāku iemeslu dēļ.

– Sistēma ir preventīva – informācija tiek sniegta, kad tehniskie noteikumi, kas attiecas uz ražojumiem, vai noteikumi par informācijas sabiedrības pakalpojumiem vēl ir projekta posmā un tos var grozīt, lai nodrošinātu atbilstību vienotā tirgus principiem.

– Ne tikai Komisija, bet arī visas dalībvalstis var izskatīt un uzraudzīt valstu tiesību aktu projektus, izmantojot bezdarbības laikposmus; dalībvalstis ir atzinīgi novērtējušas priekšrocības, ko dod procedūra, kas ļauj savstarpēji ietekmēt likumdošanas procesus. Pašā Līgumā ir paredzēta vienīgi retrospektīva uzraudzība, ko veic dalībvalstis, izmantojot apgrūtinošākas pārkāpuma procedūras, kuras dalībvalstis reti piemēro savā starpā.

– Sistēma arī ļauj uz noteiktu laiku atlikt valstu tiesību aktu projektus, lai veicinātu apspriešanos ES līmenī par konkrēto jautājumu, ņemot vērā saskaņošanas iniciatīvas. Turklāt, izmantojot šo Likumdošanas observatoriju, var vieglāk noteikt patiesās saskaņošanas vajadzības.

---

1 Padomes Direktīva 83/189/EEK (1983. gada 28. marts), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā (OV L 109, 26.4.1983., 8. lpp.).

2 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/34/EK (1998. gada 22. jūnijs), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā (OV L 204, 21.7.1998., 37. lpp.).

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV L 241, 17.9.2015., 1. lpp.).

Sistēma, kas sāka darboties lēni, ir uzņēmusi apgriezienus un nodrošinājusi Komisijai, dalībvalstīm un uzņēmumiem iespēju iepazīties ar valstu iestāžu darbību tehniskajā jomā (piemēram, noteikumiem par ražojumu sastāvu, marķēšanu, nosaukumu, pārbaudēm utt., kā arī noteikumiem par ražojumu aprites ciklu līdz likvidēšanai). Direktīvas piemērošanas joma ir pakāpeniski paplašināta, un tagad tā attiecas uz visiem lauksaimniecības, zvejniecības un rūpnieciski ražotiem ražojumiem un tajā ir ņemts vērā arvien augošais noteikumu skaits, it īpaši, lai nepieļautu, ka paliek nepamanīti pasākumi, kas netieši prasa atbilstību tehniskajām specifikācijām. 1998. gadā procedūru paplašināja ar Direktīvu 98/48/EK, iekļaujot noteikumus par informācijas sabiedrības pakalpojumiem[4].

Pakāpeniski tika paplašināta arī direktīvas ģeogrāfiskā piemērošanas joma. Direktīva 98/34/EK, kas kopš 1990. gada daļēji jau ir īstenota EBTA valstīs[5], ir daļēji attiecināta arī uz Turciju atbilstoši asociācijas nolīgumam ar šo valsti[6]. Direktīva bija paraugs arī kādai Eiropas Padomes konvencijai[7].

Jaunākā kodifikācija 2015. gadā nodrošināja, ka šīs izmaiņas ir atainotas vienā tiesību aktā.

Paziņošanas procedūras piemērošana ir radījusi jaunu praksi. Dalībvalstu starpā ir attīstījusies vesela informācijas apmaiņas, dialoga un sadarbības filozofija. Šis mehānisms arī izrādījies spēcīgs salīdzinošās novērtēšanas rīks, kas ļauj dalībvalstīm izmantot partneru idejas, lai risinātu kopīgas problēmas tehniskajos noteikumos, it īpaši nesen reglamentētās nozarēs, piemēram, digitālo pakalpojumu un jauno tehnoloģiju nozarē. Ar šo rīku Komisija var ne tikai atcelt noteikumus, kas ir pretrunā Savienības tiesību aktiem, bet tas arī palīdz izstrādāt noteikumus, kas jāiekļauj valstu tiesību aktos, lai nodrošinātu, ka ekonomikas dalībnieki ir pilnībā informēti par savām tiesībām, un ļautu praksē piemērot savstarpējas atzīšanas principu. Šā principa pamatā ir Eiropas Savienības Tiesas (EST) judikatūra par Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 34.–36. panta interpretāciju.

Saskaņā ar savstarpējas atzīšanas principu katrai dalībvalstij savā teritorijā ir jāļauj piekļūt visu to ražojumu tirgum, kurus likumīgi tirgo citā dalībvalstī. Šo tiesību ierobežošana vai liegšana ir jāpamato, un tā ir iespējama tikai tad, ja tiek ietekmētas leģitīmas sabiedriskās intereses, piemēram, veselības un drošības aizsardzība.

---

4 Direktīva 83/189/EEK tika grozīta galvenokārt ar Padomes 1988. gada 22. marta Direktīvu 88/182/EEK (OV L 81, 26.3.1988., 75. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 23. marta Direktīvu 94/10/EK (OV L 100, 19.4.1994., 30. lpp.). Ar 1998. gada 22. jūnija Direktīvu 98/34/EK tika kodificēta Direktīva 83/189/EEK un visi tās turpmākie grozījumi. Direktīva 98/34/EK ir vairākas reizes būtiski grozīta un kodificēta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 9. septembra Direktīvu (ES) 2015/1535 (OV L 241, 17.9.2015., 1. lpp.).

5 Nolīgums starp EBTA dalībvalstīm un EEK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu jomā, stājās spēkā 1990. gada novembrī. Līgumā par Eiropas Ekonomikas zonu, ko piemēro no 1994. gada 1. janvāra, vēlāk tika iekļauta Direktīva 83/189/EEK ar nepieciešamajiem pielāgojumiem. Šveice, lai gan nav šā līguma parakstītāja, turpina piemērot informācijas apmaiņas procedūru. EEZ Apvienotā komiteja 2019. gada 29. martā pieņēma Lēmumu Nr. 75/2019, ar ko Direktīvu (ES) 2015/1535 iekļāva EEZ līgumā ar nepieciešamajiem pielāgojumiem. Attiecībā uz EEZ EBTA valstīm tas stājās spēkā 2019. gada 1. decembrī.

6 Nolīgums, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Turciju (OV C 16, Nr. C 113, 24.12.1973.), un EK un Turcijas Asociācijas padomes 1995. gada 22. decembra Lēmums Nr. 1/95 par muitas savienības pēdējā posma īstenošanu (OV L 35, 13.12.1996., 1. lpp.).

7 Eiropas Padomes Konvencija Nr. 180 par informāciju un tiesisko sadarbību informācijas sabiedrības pakalpojumu jomā.

Pēc vairākiem Konkurētspējas padomes lūgumiem Komisija apņēmās nodrošināt plašāku un labāku savstarpējo atzīšanu un ierosināja vienotā tirgus klauzulu, kam ir būtiska politiska un juridiska nozīme. Vienotā tirgus klauzula ir iekļauta Komisijas 2017. gada 19. decembra paziņojumā COM(2017) 787 galīgā redakcija ("Preču tiesību aktu kopums. Stiprināt uzticēšanos vienotajam tirgum")[8], skaidri un nepārprotami nosakot savstarpējas atzīšanas principu. Dalībvalstis tiek mudinātas savos tehniskajos noteikumos sistemātiski atkārtot šādu vienotā tirgus klauzulu[9]:

"Preces, kas tiek likumīgi tirgotas citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Turcijā, vai kuru izcelsme ir un kuras likumīgi tirgo kādā no EBTA valstīm, kas ir EEZ līguma līgumslēdzēja puse, uzskata par saderīgām ar šo pasākumu. Uz šā pasākuma piemērošanu no 2020. gada 19. aprīļa attiecas 2019. gada 19. marta Regula (ES) 2019/515 par citā dalībvalstī likumīgi tirgotu preču savstarpēju atzīšanu."

Šajā sakarā, lai samazinātu risku, ka tehniskie noteikumi var radīt regulatīvus šķēršļus tirdzniecībai, Komisija konsekventi norāda, ka ir svarīgi ieviest vienotā tirgus klauzulu tehnisko noteikumu projektos, ar kuriem paredz noteikumus nesaskaņotās vai nepilnīgi saskaņotās jomās.

Sekas tam, ka tiek pieņemti ražojumi no pārējās Eiropas Savienības, ko saskaņā ar Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu attiecina arī uz ražojumiem no EBTA valstīm, kuras parakstījušas līgumu[10], ir savstarpēja to noteikumu atzīšana, kuri attiecas uz ražojumu izstrādi, ražošanu un pārbaudēm, kā arī izmantotajām atbilstības izvērtēšanas procedūrām; dalībvalstis un Komisija tiek informētas par šiem noteikumiem, izmantojot informācijas sniegšanas kārtību, kas noteikta Direktīvā (ES) 2015/1535.

Turklāt EK un Turcijas Asociācijas padomes 1995. gada 22. decembra Lēmuma Nr. 1/95 par muitas savienības pēdējā posma īstenošanu[11] noteikumi, kas paredz atcelt kvantitatīvos ierobežojumus vai pasākumus ar līdzvērtīgu iedarbību starp ES un Turciju, tiek interpretēti, lai tos īstenotu un piemērotu ražojumiem, uz kuriem attiecas muitas savienība, saskaņā ar attiecīgajiem EST lēmumiem par LESD noteikumiem, it īpaši tā 34.–36. pantu.

Direktīva 98/34/EK, paplašinot informācijas procedūras piemērošanas jomu, attiecinot to arī uz noteikumiem par informācijas sabiedrības pakalpojumiem, kopš 1999. gada augusta nodrošināja, ka tiek novērsti jauni šķēršļi dibinājumbrīvībai un informācijas sabiedrības pakalpojumu brīvai kustībai, nodrošinot mehānismu, kas paredzēts, lai analizētu jauno valsts tiesību aktu atbilstību LESD 49. un 56. pantam un sekundārajiem tiesību aktiem šajā jomā.

Saskaņā ar EST judikatūru, LESD 49. un 56. pantā ir prasīts atcelt ierobežojumus, t. i., visus pasākumus, "*kas aizliedz, traucē vai padara mazāk pievilcīgu šīs brīvības izmantošanu*" (dibinājumbrīvība un pakalpojumu sniegšanas brīvība)[12].

---

[8] Pieejams vietnē https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2017/EN/COM-2017-787-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF, sk. 3. iedaļu.

[9] Bez tam pēc īpaša Eiropas Parlamenta pieprasījuma nesen pieņemtās regulas par savstarpēju atzīšanu (Regula (ES) 2019/515) 16. apsvērumā dalībvalstis tiek mudinātas savos tehniskajos noteikumos sistemātiski izmantot vienotā tirgus klauzulu.

[10] Jānorāda, ka attiecīgie Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu noteikumi attiecas tikai uz līgumslēdzēju pušu izcelsmes ražojumiem, nevis uz ražojumiem, kuri tiek vienīgi tirgoti šajās valstīs.

[11] OV L 35, 13.2.1996., 1. lpp.

[12] Lieta C-439/99 Komisija/Itālija, EU:C:2002:14.

Lai valsts ierobežojums būtu pieļaujams kā izņēmums no iekšējā tirgus pamatbrīvībām nesaskaņotā jomā, tam, pamatojoties uz judikatūru, jābūt pamatotam, t. i., piemērotam, nepieciešamam un samērīgam ar izvirzīto sabiedrisko mērķi[13]. Attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas brīvību tas nozīmē, ka valsts noteikumi, kuros nav ņemtas vērā prasības, ko ekonomikas dalībnieks jau ir izpildījis savā iedibinājuma dalībvalstī, no kuras piedāvā pakalpojumus[14], saskaņā ar Savienības tiesībām ir uzskatāmi par nesamērīgiem un tādējādi nepieņemamiem, ja attiecīgais pakalpojums tiek sniegts (kā tas ir informācijas sabiedrības pakalpojumu gadījumā) un pakalpojuma sniedzējam nav jāierodas tās dalībvalsts teritorijā, kurā pakalpojums tiek saņemts[15].

Tāpēc, izskatot valsts noteikumu projektus informācijas sabiedrības pakalpojumu jomā, Komisijas galvenais mērķis bija, piemēram, iebilst pret jebkādu valsts regulatīvo pieeju, kuras mērķis ir piemērot vispārējus, ekstrateritoriālus juridiskus pasākumus, kas neparedz atšķirību starp ekonomikas dalībniekiem, kuri atrodas paziņotājā dalībvalstī, un tiem, kuri vēlas sniegt pakalpojumus šādā dalībvalstī, nebūdami tajā iedibināti. Komisija ir arī nodrošinājusi, ka plānotie valsts noteikumi nerada nevajadzīgas vai pārmērīgas juridiskās vai administratīvās izmaksas ekonomikas dalībniekiem un, iespējams, lietotājiem.

Lai direktīva būtu pilnībā efektīva, visiem dalībniekiem – valsts iestādēm un Eiropas Savienības ekonomikas dalībniekiem – ir jābūt pamatīgai izpratnei par tās noteikumiem un tādējādi precīzi jāapzinās savas tiesības un pienākumi.

Tas jo svarīgi tāpēc, ka EST 1996. gada aprīlī noteica principu, ka paziņošanas pienākuma neievērošanas dēļ attiecīgie tehniskie noteikumi nav piemērojami, tādējādi tie nav izpildāmi attiecībā uz privātpersonām[16]. Šī judikatūra, ko vairākkārt apstiprinājusi EST[17], ir piemērota arī tehniskajiem noteikumiem, kas pieņemti, pārkāpjot bezdarbības laikposmu[18].

Brošūras mērķis ir informēt visus dalībniekus, it īpaši Eiropas ražotājus un informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzējus, par Eiropas Savienības galvenā instrumenta mērķiem, saturu un piemērošanas jomu, lai novērstu tehniskus šķēršļus preču brīvai kustībai, dibinājumbrīvībai un brīvībai sniegt informācijas sabiedrības pakalpojumus vienotajā tirgū.

13 Lieta C-76/90 *Dennemeyer* EU:C:1991:331; lieta C-55/94 *Gebhard* EU:C:1995:411 un lieta C-369/96 *Arblade* EU:C:1999:575.

14 Sk. iepriekš minēto spriedumu lietā *Arblade*, 13. zemsvītras piezīme.

15 Sk. iepriekš minēto spriedumu lietā *Dennemeyer*, 13. zemsvītras piezīme.

16 Lieta C-194/94 *CIA Security*, EU:C:1996:172.

17 Lieta C-443/98 *Unilever* EU:C:2000:496; lieta C-159/00 *Sapod Audic* EU:C:2002:343; lieta C-26/11 *Belgische Petroleum Unie un citi* EU:C:2013:44; lieta C-336/14 *Ince* EU:C:2016:72; lieta C-285/15 *Beca Engineering* EU:C:2016:295; lieta C-144/16 *Município de Palmela* EU:C:2017:76; lieta C-299/17 *VG Media* EU:C:2019:716.

18 Lieta C-443/98 *Unilever* EU:C:2000:496; lieta C-95/14, *UNIC and Uni.co.pel* EU:C:2015:492.

I NODAĻA. DIREKTĪVAS PIEMĒROŠANAS JOMA

Direktīvas 1. pantā ir definēta nozīme, kāda direktīvā piešķirta vairākiem pamatterminiem, kas lietoti tās noteikumos. Šis terminoloģiskais un semantiskais skaidrojums ir būtisks teksta efektīvai izpratnei un vienlaikus nosaka direktīvas piemērošanas jomu.

Direktīvas piemērošanas joma

"1. pants

1. Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

a) "ražojums" ir jebkurš rūpnieciski ražots ražojums un jebkurš lauksaimniecības produkts, tostarp zivju produkcija;

Direktīvas sākotnējās redakcijas (t. i., Direktīvas 83/189/EEK redakcijas) piemērošanas jomā nebija iekļauti kosmētikas līdzekļi Direktīvas 76/768/EEK[19] nozīmē, zāles Direktīvas 65/65/EEK[20] nozīmē, ražojumi, kas paredzēti patēriņam cilvēkiem un dzīvniekiem, un lauksaimniecības produkti LESD 38. panta 1. punkta nozīmē.

Direktīvas piemērošanas joma ir paplašināta, jo, izmantojot informācijas procedūru, atklājās, ka Komisija un dalībvalstis nav uzraudzījušas daudzus valstu noteikumus un standartus, kas saistīti ar šķēršļiem ES iekšējai tirdzniecībai, jo daži ražojumi nav ietverti.

Lai precizētu pašlaik izmantoto ļoti plašo preču definīciju, ir vērts atgādināt, ka EST noteikumos par preču brīvu kustību saskaņā ar LESD 34. pantu iekļāva "*ražojumus, kurus var novērtēt naudas izteiksmē un kuri kā tādi var būt komercdarījumu priekšmets*"[21]. Šajā kontekstā Tiesa arī nosprieda, ka atkritumi neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav pārstrādājami, ir uzskatāmi par ražojumu, kura kustība principā nebūtu jānovērš[22]. Ir lietderīgi to ņemt vērā, nosakot direktīvas piemērošanas jomu.

"b) "pakalpojums" ir jebkāds Informācijas sabiedrības pakalpojums, tas ir, jebkāds pakalpojums, ko parasti sniedz par atlīdzību no attāluma, ar elektroniskiem līdzekļiem un pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma.[23]

Šajā definīcijā:

i) "no attāluma" nozīmē, ka pakalpojumus sniedz bez vienlaicīgas pušu klātbūtnes;

---

19 Atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1223/2009 (2009. gada 30. novembris) par kosmētikas līdzekļiem (OV L 342, 22.12.2009., 59. lpp.).

20 Atcelta ar Direktīvu 2001/83/EK (2001. gada 6. novembris) par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm (OV L 311, 28.11.2001., 67. lpp.).

21 Lieta 7/68 Komisija/Itālija, EU:C:1968:51.

22 Lieta 2/90 Komisija/Beļģija, EU:C:1992:310.

23 Informācijas sabiedrības pakalpojumu jēdziens tika ieviests ar Direktīvu 98/48/EK un pēc tam izmantots Direktīvā 98/84/EK par tiesisko aizsardzību pakalpojumiem, kas pamatojas uz ierobežotu piekļuvi vai nodrošina to (OV L 320, 28.11.1998., 54. lpp.), un Direktīvā 2000/31/EK par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (OV L 178, 17.7.2000., 1. lpp.).

ii) "ar elektroniskiem līdzekļiem" nozīmē, ka pakalpojumu nosūta un galamērķī saņem ar elektroniskas apstrādes (ietverot digitālu kompresiju) un datu uzglabāšanas aparatūras palīdzību un ka to pilnībā pārraida, nosūta un saņem pa vadiem, pa radio ar optiskiem vai citiem elektromagnētiskiem līdzekļiem;

iii) "pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma" nozīmē, ka pakalpojumus sniedz, pārraidot datus pēc individuāla pieprasījuma.

Norādošs to pakalpojumu saraksts, uz kuriem neattiecas šī definīcija, ietverts I pielikumā.

Jāuzsver, ka informācijas sabiedrības pakalpojumu iekļaušana bija ļoti svarīgs direktīvas piemērošanas jomas paplašinājums, kas to saskaņoja ar jaunākajām norisēm starptautiskajā tirdzniecībā.

Saskaņā ar EST judikatūru iepriekš minētie četri nosacījumi, kas paredzēti Direktīvas 2015/1535 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā, lai darbību varētu uzskatīt par informācijas sabiedrības pakalpojumu ("jebkāds pakalpojums, ko parasti sniedz par atlīdzību no attāluma, ar elektroniskiem līdzekļiem un pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma"), ir kumulatīvi[24].

Lai noteiktu, vai darbība atbilst informācijas sabiedrības pakalpojumu definīcijai, vispirms jāpārbauda, vai attiecīgā darbība ir "pakalpojums" saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

Tiesa ir noteikusi, ka "*būtiska atlīdzības īpašība ir tā, ka tās pamatā ir ekonomiski apsvērumi*"[25]. Šāda īpašība nepiemīt darbībām, ko valsts veic bez atlīdzības, pildot savus uzdevumus, it īpaši sociālajā, kultūras, izglītības un tieslietu jomā. Šā iemesla dēļ Direktīvas 98/48/EK 19. apsvērumā ir secināts, ka "*uz valsts noteikumiem par šādiem pasākumiem neattiecas Līguma 60. pantā* [tagad 57. pants] *ietvertā definīcija un tādējādi tie neietilpst šīs direktīvas darbības sfērā*".

Tomēr attiecībā uz definēto atlīdzību par pakalpojumiem EST ir atzinusi, ka par pakalpojumu nav obligāti jāmaksā tiem, kam tas tiek sniegts[26]. Piemēram, par darbībām, ko pilnībā finansē no reklāmas, tiek maksāta atlīdzība, un tādēļ tās ir pakalpojumi.

Turpinājumā ir jāpārbauda, vai pakalpojums direktīvas izpratnē ir informācijas sabiedrības pakalpojums. Saskaņā ar direktīvas 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu informācijas sabiedrības pakalpojums ir pakalpojums, ko sniedz: "*no attāluma*", "*ar elektroniskiem līdzekļiem*" un "*pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma*".

Jēdziens "*no attāluma*" attiecas uz situācijām, kad pakalpojums tiek sniegts, izmantojot attālinātas saziņas līdzekļus, ko tādēļ raksturo tas, ka puses (t. i., pakalpojuma sniedzējs un saņēmējs) fiziski un vienlaicīgi nav klāt.

Jēdziens "*ar elektroniskiem līdzekļiem*" nozīmē, ka pakalpojumu veidojošie elementi tiek pārraidīti, nosūtīti un saņemti elektroniskā tīklā. Pakalpojumu no tā sniegšanas vietas līdz galamērķim nosūta ar elektronisku (apstrādes un uzglabāšanas) aparatūru un telesakaru jeb telekomunikāciju līdzekļiem.

---

[24] Lieta C-390/18 *Airbnb Ireland*, EU:C:2019:1112.

[25] Lieta C-109/92 *Wirth*, EU:C:1993:916.

[26] Lieta C-352/85 *Bond van Adverteerders*, EU:C:1988:196.

Visbeidzot, pakalpojums jāsniedz, pārraidot datus pēc individuāla pieprasījuma. Tas ir interaktivitātes elements, kas raksturo informācijas sabiedrības pakalpojumus un nošķir tos no citiem pakalpojumiem, kuru nosūtīšanai nav nepieciešams saņēmēja pieprasījums. Šā iemesla dēļ 1. panta 2. punktā ir noteikts, ka direktīvu nepiemēro radiotranslāciju pakalpojumiem un televīzijas translāciju jeb apraides pakalpojumiem, kas minēti Direktīvas 2010/13/ES[27] 1. panta 1. punkta e) apakšpunktā.

Turklāt I pielikumā ir iekļauts norādošs to pakalpojumu saraksts, uz kuriem neattiecas 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā iekļautā definīcija un kuri ir sadalīti trijās kategorijās. Konkrēti, pirmā kategorija attiecas uz "*pakalpojumiem, ko nesniedz "no attāluma"*", jo pakalpojumus, ko sniedz pakalpojumu sniedzēja un saņēmēja fiziskā klātbūtnē, nevar uzskatīt par informācijas sabiedrības pakalpojumiem direktīvas nozīmē, pat ja tie ir saistīti ar elektronisko ierīču izmantošanu. Otrā kategorija attiecas uz "*pakalpojumiem, ko nesniedz "ar elektroniskiem līdzekļiem"*" jeb "*elektroniskā ceļā*", piemēram, automātiskiem naudas vai biļešu izsniegšanas aparātiem vai *CD-ROM*. Trešajā kategorijā ir sniegti piemēri tādiem "*pakalpojumiem, ko nesniedz "pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma"*", piemēram, televīzijas translāciju vai radiotranslāciju pakalpojumiem[28].

Pakalpojumi, uz kuriem attiecas direktīva, ir vispārēji tiešsaistes informācijas pakalpojumi (avīzes, datubāzes u. c.), attālinātas uzraudzības darbības, interaktīvs televeikals, elektroniskais pasts, lidojumu rezervācija tiešsaistē, profesionālie pakalpojumi tiešsaistē (piekļuve datubāzēm, diagnostika u. c.), starpniecības pakalpojumi tiešsaistē, kas paredzēti, lai par atlīdzību nodibināt sakarus starp iespējamajiem īrniekiem un īslaicīgas izmitināšanas pakalpojumus piedāvājošajiem profesionālajiem vai neprofesionālajiem izīrētājiem[29].

"c) "tehniska specifikācija" ir specifikācija, kas ietverta dokumentā, kurš nosaka ražojuma nepieciešamās īpašības, piemēram, kvalitātes līmeni, darbību, drošību vai izmērus, tostarp prasības, kas piemērojamas ražojumam atbilstīgi nosaukumam, ar kuru ražojumu pārdod, terminoloģiju, simboliem, pārbaudēm un pārbaužu metodēm, iesaiņojumu, marķēšanu vai etiķetēšanu un atbilstības izvērtēšanas procedūrām.

Termins "tehniska specifikācija" aptver arī ražošanas metodes un procesus, kas izmantoti lauksaimniecības produktiem, kā minēts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 38. panta 1. punkta otrajā daļā, ražojumus, kas paredzēti patēriņam cilvēkiem un dzīvniekiem, un zāles, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/83/EK[30] 1. pantā, kā arī ražošanas metodes un procesus attiecībā uz citiem ražojumiem, ja tie ietekmē to īpašības;"

Šajā noteikumā ir definēta tehniskā specifikācija, kas ir vispārējs termins un ietver gan standartus, gan tehniskos noteikumus.

Tajā noteikts, ka dokuments, kurā ietverta tehniskā specifikācija, "*nosaka ražojuma nepieciešamās īpašības*". Doto piemēru uzskaitījums nav pilnīgs: varētu pievienot ražojuma

---

27 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/13/ES (2010. gada 10. marts) par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp.).

28 2005. gada 2. jūnija spriedumā *Mediakabel* lietā C-89/04, EU:C:2005:348, Tiesa ir apstiprinājusi, ka kvazivideo pieprasījuma pakalpojums nav informācijas sabiedrības pakalpojums, jo to nesniedz no attāluma.

29 *Lieta C-390/18 Airbnb Ireland, EU:C:2019:1112.*

30 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/83/EK (2001. gada 6. novembris) par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm (OV L 311, 28.11.2001., 67. lpp.).

sastāvu[31], formu, svaru, iepakojumu[32], noformējumu[33], darbību, kalpošanas laiku, enerģijas patēriņu utt. Tehniskās specifikācijas priekšnoteikums ir tāds, ka valsts pasākums, kurā tā ir paredzēta, attiecas uz ražojumu vai tā iepakojumu kā tādu un ka tādējādi tajā ir noteikta kāda no šim ražojumam nepieciešamajām īpašībām[34][35].

Specifikācija var palīdzēt sasniegt vairākus mērķus: piemēram, patērētāju, vides, sabiedrības veselības vai drošības aizsardzība, ražošanas standartizācija, kvalitātes uzlabošana, komercdarījumu godīgums, sabiedriskās kārtības uzturēšana. Tomēr šādas specifikācijas nebūtu nosakāmas ražojumiem bez stingra pamatojuma, proti, nepieciešamības leģitīmām sabiedrības interesēm, kas ir objektīvas un samērīgas.

Direktīvas sākotnējā redakcijā tehniskās specifikācijas definīcija bija attiecināta vienīgi uz ražojumam nepieciešamajām īpašībām. Tehniskās specifikācijas jēdziena paplašināšana, aptverot ražošanas procesus un metodes, notika divos posmos: pirmkārt, 1988. gadā (ar Direktīvu 88/182/EEK[36]) attiecībā uz lauksaimniecības produktiem, ražojumiem, kas paredzēti patēriņam cilvēkiem un dzīvniekiem, un zālēm laikā, kad tos iekļāva direktīvas piemērošanas jomā; otrkārt, 1994. gadā (ar Direktīvu 94/10/EK[37]) attiecībā uz citiem ražojumiem konsekvences dēļ.

Lauksaimniecības jomā ražojumi, kas paredzēti patēriņam cilvēkiem un dzīvniekiem, un zāles, ražošanas metodes un procesi parasti ietekmē pašu ražojumu (piemēram, pienākums vakcinēt govis pirms to pārdošanas[38]). Tas ne vienmēr attiecas uz citām ražojumu nozarēm, un šajā gadījumā direktīva ietekmē ražojumu ar nosacījumu par attiecīgo ražošanas metožu un procesu paziņošanu, īpaši izslēdzot noteikumus par darba organizāciju, kas neietekmē ražojumus.

Pārbaudes un pārbaužu metodes, kas minētas kā tehnisko specifikāciju piemēri, attiecas uz tehniskām un zinātniskām metodēm, kuras jāizmanto, lai novērtētu konkrētā ražojuma īpašības. Atbilstības izvērtēšanas procedūras, kas arī minētas, ir tās, ko izmanto, lai nodrošinātu ražojuma atbilstību konkrētām prasībām. Par tām atbild publiskas vai privātas specializētas struktūras vai ražotājs.

Šo parametru iekļaušana direktīvas piemērošanas jomā ir ārkārtīgi svarīga, jo pārbaudes un atbilstības izvērtēšanas procedūras noteiktos apstākļos var negatīvi ietekmēt tirdzniecību. Valstu atbilstības sertifikācijas sistēmu daudzveidība un atšķirības var radīt tehniskus šķēršļus tirdzniecībai tādā pašā veidā kā ražojumiem piemērojamās specifikācijas, kuras to sarežģītības dēļ ir vēl grūtāk pārvarēt.

---

[31] Lieta C-303/04 *Lidl Italia*, EU:C:2005:528.

[32] Lieta C-159/00 *Sapod Audic,* EU:C:2002:343.

[33] Lieta C-20/05 *Schwibbert*, EU:C:2007:652.

[34] Lietā C-727/17 *ECO-WIND Construction*, EU:C:2020:393, Tiesa nosprieda, ka tiesiskais regulējums, kurā ir reglamentēta vienīgi vēja ģeneratoru uzstādīšana, nosakot minimālo attāluma ierobežojumu, kas jāievēro, tās uzstādot, neattiecas uz ražojumu (preci) kā tādu, šajā gadījumā uz vēja ģeneratoru, un tāpēc nenosaka kādu no šim ražojumam nepieciešamajām īpašībām direktīvas izpratnē.

[35] Lieta C-711/19 *Admiral Sportwetten* un citi, EU:C:2020:812.

[36] Padomes Direktīva 88/182/EEK (1988. gada 22. marts), ar kuru groza Direktīvu 83/189/EEK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā (OV L 81, 26.3.1988., 75. lpp.).

[37] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/10/EK (1994. gada 23. marts), ar kuru otro reizi būtiski groza Direktīvu 83/189/EEK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā (OV L 100, 19.4.1994., 30. lpp.).

[38] Lieta C-37/99 *Donkersteeg*, EU:C:2000:636.

"d) "citas prasības" ir prasība, kas nav tehniska specifikācija, kas izvirzīta ražojumam, lai īpaši aizsargātu patērētājus vai vidi, un kas ietekmē tās dzīves ciklu pēc laišanas tirgū, piemēram, izmantošanas, atkārtotas pārstrādāšanas, atkārtotas izmantošanas vai iznīcināšanas nosacījumi, ja šādi nosacījumi var būtiski ietekmēt ražojuma sastāvu vai īpašības, vai tā realizāciju;"

Termins "*citas prasības*", kas definēts šajā punktā, Direktīvas 83/189/EEK sākotnējā redakcijā nebija ietverts. To ieviesa ar Direktīvas 94/10/EK teksta otro grozījumu.

Šis termins ietver prasības, kas nav tehniskās specifikācijas, bet ir nosacījumi, kas ietekmē ražojuma dzīves ciklu no tirdzniecības līdz tā radīto atkritumu apsaimniekošanai vai iznīcināšanai.

Šajā noteikumā ir precizēts, ka šāda veida prasība galvenokārt ir paredzēta patērētāju vai vides aizsardzības vajadzībām. Tie ir divi no galveno leģitīmo sabiedrības interešu mērķu pamatojumiem, kas izņēmuma gadījumā varētu attaisnot to, ka dalībvalsts, nosakot tirdzniecības aizliegumus vai ierobežojumus, atkāpjas no preču brīvas kustības principa.

Ražojuma "*izmantošanas, atkārtotas pārstrādāšanas, atkārtotas izmantošanas vai iznīcināšanas nosacījumi*", kas minēti kā "*citu prasību*" piemēri, attiecas uz svarīgākajiem īpašajiem gadījumiem. Lai šos nosacījumus varētu kvalificēt kā "*citas prasības*", tiem jābūt tādiem, kas var būtiski ietekmēt ražojuma sastāvu, īpašības vai tirdzniecību (realizāciju)[39]. Tāpēc var sagaidīt, ka dekrētā par medicīnas atkritumu apsaimniekošanu vai valsts noteikumos, kuru mērķis ir ieviest iepakojuma nodošanas vai atkārtotas izmantošanas sistēmu vai pat noteiktu ražojumu, piemēram, izlietoto bateriju, atsevišķu savākšanu, būs ietverti noteikumi, kas ietilpst kategorijā "*citas prasības*".

"e) "noteikumi par pakalpojumiem" ir vispārīga rakstura prasība attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas uzsākšanu un veikšanu b) apakšpunkta nozīmē, jo īpaši – noteikumi par pakalpojumu sniedzēju, pakalpojumiem un pakalpojumu saņēmēju, izņemot noteikumus, kas nav paredzēti minētajā apakšpunktā noteiktajiem pakalpojumiem.

Šajā definīcijā:

i) noteikumi uzskatāmi par īpaši paredzētiem informācijas sabiedrības pakalpojumiem, ja, ņemot vērā tās iemeslu pamatojumu un operatīvo daļu, īpašais mērķis un visu vai daļas individuālo noteikumu priekšmets ir šādu pakalpojumu regulēšana skaidrā un mērķtiecīgā veidā;

ii) noteikumus neuzskata par īpaši paredzētiem Informācijas sabiedrības pakalpojumiem, ja tie ietekmē šādus pakalpojumus vienīgi netiešā vai gadījuma rakstura veidā."

Tādu pasākumu piemēri, kas varētu veidot noteikumu par informācijas sabiedrības pakalpojumiem, ir pasākumi, kas attiecas uz darbības sākšanas nosacījumiem (piemēram, noteikumi par pakalpojumu sniedzēju[40] iedibināšanos, it īpaši noteikumi par atļauju piešķiršanu vai licencēšanas kārtību[41]); pasākumi, kas saistīti ar tiešsaistes darbības veikšanas nosacījumiem

[39] Lieta C-303/15 *M. un S.*, EU:C:2016:771, lieta C-98/14 *Berlington*, EU:C:2015:386, apvienotās lietas C-213/11, C-214/11 un C-217/11 *Fortuna* un citi, EU:C:2012:495, lieta C-65/05 Komisija/Grieķija, EU:C:2006:673, lieta C-267/03 *Lindberg*, EU:C:2005:246, lieta C-137/17, *Van Gennip* un citi, lieta C-727/17 *ECO-WIND Construction,* EU:C:2020:393.

[40] Lietā C-255/16 *Falbert*, EU:C:2017:983, EST precizēja, ka "*valsts tiesību normas, kurās ir tikai paredzēti tādi nosacījumi uzņēmumu dibināšanai vai to pakalpojumu sniegšanai kā tiesību normas, kurās ir noteikts, ka profesionālas darbības veikšanai ir vajadzīga iepriekšēja atļauja, nav tehniskie noteikumi*".

[41] Sk. Direktīvas 98/48/EK 18. apsvērumu.

(piemēram, vispārējs tirdzniecības veicināšanas vai noteiktu reklāmas veidu aizliegums, reģistrācijas prasības, aizliegums publicēt noteikta veida informāciju[42]); pasākumi, kas attiecas uz tiešsaistes pakalpojumu sniedzēju (piemēram, prasības, kas attiecas uz profesionālo pieredzi, kam jābūt tiešsaistes nodokļu konsultantam); pasākumi, kas attiecas uz tiešsaistes pakalpojumu sniegšanu (piemēram, tiesību akti, ar ko nosaka maksimālo iekasējamo maksu, obligātās apdrošināšanas vai ziņošanas pienākumus), un pasākumi, kas saistīti ar šādu pakalpojumu saņēmēju (piemēram, dalība tikai noteiktai vecuma grupai, pasākumi, kas attiecas uz konkrētām saņēmēju kategorijām, piemēram, nepilngadīgajiem); kā arī ekskluzīvas tiesības rīkot noteiktas azartspēles, kas piešķirtas publisko tiesību subjektam attiecībā uz visu valsts teritoriju, attiecinot to arī uz azartspēļu rīkošanu internetā[43].

Ir ārkārtīgi svarīgi uzsvērt, ka iepriekšējas paziņošanas pienākums neattiecas uz visiem valsts noteikumu projektiem, kas tieši vai netieši, nepārprotami vai nojaušami var attiekties uz informācijas sabiedrības pakalpojumiem. Saskaņā ar direktīvas mērķiem iepriekš būs jāpaziņo tikai ierobežots skaits valsts noteikumu projektu un tikai no precīzi noteiktas kategorijas, proti, noteikumi, kas īpaši paredzēti informācijas sabiedrības pakalpojumiem. Par visiem pārējiem noteikumiem, kas ietekmē pakalpojumus, nav jāziņo.

Ņemot vērā iepriekš minēto, jānorāda, ka direktīvā ir prasīts paziņot regulatīvos projektus, kuru pamatojums, saturs vai mērķis liecina[44], ka tie pilnībā vai daļēji ir tieši un atklāti veltīti informācijas sabiedrības pakalpojumu reglamentēšanai. Valsts regulatīvā instrumenta noteikumam(-iem) jābūt skaidri izstrādātam(-iem) vai jebkurā gadījumā īpaši izstrādātam(-iem), lai atainotu to, ka darbība/pakalpojums tiek sniegta/sniegts "*no attāluma, ar elektroniskiem līdzekļiem un pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma*".

Cits aspekts, kas būtu jāuzsver, ir tas, ka ir jādara zināmi ne tikai regulatīvi instrumenti, kas ir *kopumā* veltīti informācijas sabiedrības pakalpojumiem (piemēram, likums par elektroniskajiem parakstiem). Ir jādara zināmi arī noteikumi, *kuri tikai daļēji* (iespējams, pants vai pat punkts) īpaši attiecas uz informācijas sabiedrības pakalpojumu (piemēram, likumā par pornogrāfiju īpašs noteikums par interneta piekļuves nodrošinātāja atbildību)[45].

Noteikumu uzskata par tādu, kas ir "īpaši paredzēts informācijas sabiedrības pakalpojumiem, ņemot vērā tā iemeslu pamatojumu un operatīvo daļu", ja tāds ir kādas tā daļas īpašais mērķis un priekšmets. Pat ja no paša valsts noteikuma formulējuma vien neizriet, ka tā mērķis – vismaz daļēji – ir īpaši reglamentēt informācijas sabiedrības pakalpojumus, šis mērķis tomēr var būt skaidri atvedināms no šā noteikuma pamatojuma, kas saskaņā ar šajā ziņā atbilstošajiem valsts interpretācijas noteikumiem cita starpā izriet no minētās normas sagatavošanas darbiem[46].

No otras puses, nav nepieciešams paziņot par tehniskajiem noteikumiem, kas tikai netieši, nojaušami vai nejauši attiecas uz informācijas sabiedrības pakalpojumiem, t. i., kas attiecas uz saimniecisko darbību kopumā, neņemot vērā informācijas sabiedrības pakalpojumu sniegšanas parastās tehniskās procedūras (piemēram, noteikums, kas aizliedz izplatīt ar pedofiliju saistītus materiālus, izmantojot jebkādus pārraides līdzekļus, tostarp internetu vai elektronisko pastu, dažādos iespējamos izplatīšanas līdzekļos, vai noteikums, kas attiecas uz starpniecības

[42] Lieta C-299/17 *VG Media* EU:C:2019:716.
[43] Lieta C-275/19 *Sportingbet* un *Internet Opportunities Entertainment*, EU:C:2020:856.
[44] Lieta C-255/16 *Falbert*, iepriekš minētais spriedums, 41. zemsvītras piezīme.
[45] Sk. Direktīvas 98/48/EK 17. un 18. apsvērumu.
[46] Lieta C-299/17 *VG Media* EU:C:2019:716.

pakalpojumu, ko sniedz ar viedtālruņa lietotnes palīdzību un kas ir tāda vispārējā pakalpojuma neatņemama sastāvdaļa, kura galvenais elements ir transporta pakalpojums[47]). Līdzīgi arī valsts pasākums, kurā nav minēta informācijas sabiedrība un kurš vienādi attiecas uz visu veidu "nosūtīšanas" pakalpojumiem neatkarīgi no tā, vai tos sniedz pa tālruni vai izmantojot IT lietotni, nevar tikt uzskatīts par īpaši paredzētu informācijas sabiedrības pakalpojumiem, un tāpēc tas nav uzskatāms par tehniskajiem noteikumiem[48].

"3. Šī direktīva neattiecas uz noteikumiem, kas skar jautājumus, kas ietverti Savienības tiesību aktos telekomunikāciju pakalpojumu jomā, uz kuriem attiecas Direktīva 2002/21/EK."[49]

Direktīvā 90/387/EEK[50] (atcelta ar Direktīvu 2002/21/EK) telesakaru pakalpojumi bija definēti kā "*pakalpojumi, kuru sniegšana pilnīgi vai daļēji ietver signālu pārraidi un maršrutēšanu telekomunikāciju tīklā, izmantojot telekomunikāciju procesus, izņemot radio apraidi un televīziju*".

Šā īpašā atbrīvojuma iemesls ir tas, ka telesakaru pakalpojumu jomā (piemēram, finansiālo pakalpojumu jomā, sk. nākamo iedaļu) daudzi jautājumi ES līmenī jau ir saskaņoti un iekļauti jau pastāvošā un pietiekami definētā tiesiskā regulējumā.

"4. Šī direktīva neattiecas uz noteikumiem, kuri skar jautājumus, kas ietverti Savienības tiesību aktos finansiālo pakalpojumu jomā, kā nepilnīgi uzskaitīts šīs direktīvas II pielikumā."

Iemesls šādam izņēmumam no direktīvas piemērošanas jomas ir identisks iepriekšējam, un tas ir saistīts ar to, ka šādi noteikumi ir daļa no jau pietiekami ieviesta Savienības tiesiskā regulējuma.

Tikai orientējoši Direktīvas (ES) 2015/1535 II pielikumā ir sniegts nepilnīgs finansiālo pakalpojumu saraksts.

"5. Izņemot 5. panta 3. punktu, šī direktīva neattiecas uz noteikumiem, ko pieņēmuši vai kas pieņemti regulētiem tirgiem Direktīvas 2004/39/EK nozīmē vai ko pieņēmuši vai kas pieņemti citiem tirgiem vai struktūrām, kuras veic klīringa vai norēķinu funkcijas minētajos tirgos."

2004. gada 21. aprīļa Direktīva 2004/39/EK reglamentē tirdzniecības darbības finanšu tirgos un uzlabo ieguldītāju aizsardzību[51].

Šā izņēmuma dēļ uz noteikumiem, ko izstrādājuši regulētie tirgi vai citi tirgi vai struktūras, kas veic klīringa jeb tīrvērtes vai norēķinu darbības šādos tirgos, vai kas attiecas uz tiem, neattiecas iepriekšējas paziņošanas pienākums. Lai nodrošinātu minimālu pārredzamību, vienīgais pienākums, kas attiecas uz šādiem noteikumiem, ir pēcāka paziņošana, t. i., par tiem jāpaziņo Komisijai pēc tam, kad tie pieņemti valsts līmenī saskaņā ar 5. panta 3. punktu, kas, kā norādīts 1. panta 5. punktā, ir vienīgais direktīvas noteikums, kas attiecas uz šiem noteikumiem.

---

47 Sk. spriedumu lietā C-320/16 *Uber France*, EU:C:2018:221.

48 Lieta C-62/19 *Star Taxi app*, EU:C:2020:980.

49 Sk. 25. zemsvītras piezīmi.

50 Padomes Direktīva 90/387/EEK (1990. gada 28. jūnijs) par telekomunikāciju pakalpojumu iekšējā tirgus izveidošanu, ieviešot atvērtā tīkla nodrošināšanu (OV L 192, 24.7.1990., 1. lpp.).

51 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/39/EK (2004. gada 21. aprīlis), kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem (OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp.), no 2018. gada 3. janvāra ir atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

"f) "tehniskie noteikumi" ir tehniskas specifikācijas un citas prasības vai noteikumi par pakalpojumiem, ietverot attiecīgus administratīvus noteikumus, kuru ievērošana ir obligāta, de jure vai de facto, tirdzniecības, pakalpojumu sniegšanas, pakalpojumu sniedzēja izveidošanas vai izmantošanas gadījumā kādā dalībvalstī vai lielā tās daļā, kā arī dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti, izņemot 7. pantā minētos, kas aizliedz ražojuma ražošanu, importu, tirdzniecību vai izmantošanu vai kas aizliedz pakalpojumu sniegšanu vai izmantošanu vai arī aizliedz veikt uzņēmējdarbību kā pakalpojumu sniedzējam."

Definējot jēdzienu "tehniskie noteikumi", f) apakšpunktā sniegta informācija par tekstu veidiem, par kuriem jāziņo saskaņā ar direktīvā noteikto informācijas sniegšanas kārtību šajā jomā.

No vienas puses, pastāv tehniskas specifikācijas un citas prasības vai noteikumi par pakalpojumiem (sk. definīcijas iepriekš), ko nosaka dalībvalstis un kas ir piemērojami rūpniecības un lauksaimniecības produktiem, kā arī informācijas sabiedrības pakalpojumiem, un, no otras puses, pastāv "dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti, kas aizliedz noteiktas darbības".

Lai "tehniskas specifikācijas", "citas prasības" vai "noteikumi par pakalpojumiem" būtu kvalificējami kā "*tehniskie noteikumi*", tiem jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- tiem jābūt "obligātiem" (t. i., *de jure* vai *de facto* saistošiem, sk. tālāk). Šī īpašība, kas raksturīga valsts iestāžu sagatavotajiem dokumentiem, uz kuriem attiecas šī direktīva, ir galvenā atšķirība starp *tehniskajiem noteikumiem* un *standartiem*, ko sagatavo privātas struktūras un kas pēc būtības ir brīvprātīgi[52];

- tiem jāietekmē rūpniecības un lauksaimniecības produktu tirdzniecība vai izmantošana, pakalpojuma sniegšana vai pakalpojumu sniedzēja iedibinājuma dalībvalstī vai tās lielā daļā.

Administratīvie noteikumi, kas piemērojami specifikācijām, "citām prasībām" vai "noteikumiem par pakalpojumiem", arī var būt tehniski noteikumi direktīvas izpratnē. Par šiem pasākumiem, tāpat kā par visiem tehniskajiem noteikumiem, jāziņo saskaņā ar direktīvu, ja tos veic dalībvalstu centrālās valdības vai kāda no to iestādēm, kas norādītas sarakstā, ko Komisija sagatavojusi direktīvas Pastāvīgās komitejas ietvaros[53][54].

Dažas tehniskās specifikācijas, citas prasības vai noteikumi par pakalpojumiem, kas atbilst tehnisko noteikumu definīcijai, ir izslēgti no direktīvas piemērošanas jomas, jo īpaši, ja ar tiem tikai panāk atbilstību saistošiem Savienības tiesību aktiem[55] vai tie attiecas tikai uz Eiropas Savienības Tiesas sprieduma īstenošanu, kā noteikts direktīvas 7. pantā.

"Tehnisko specifikāciju", "citu prasību" vai "noteikumu par pakalpojumiem" "obligātais" raksturs tiem var tikt noteikts divējādi.

1. *De jure*, ja to ievērošana ir padarīta obligāta ar tiesību aktu, ko izdevušas tieši attiecīgās valsts iestādes, vai ja tas ir attiecināms uz šīm iestādēm.

---

[52] Tomēr dažos gadījumos atbilstība standartiem var kļūt obligāta, līdz ar to tie iegūst "tehnisko noteikumu" statusu.

[53] Lieta C-62/19 *Star Taxi app*, EU:C:2020:980.

[54] Valsts iestāžu saraksts, kuru pienākums ir tehnisko noteikumu projektu paziņošana (papildus dalībvalstu centrālajām valdībām) (Direktīvas 98/34/EK 1. panta 11. punkts) (OV C 127, 31.5.2006., 14. lpp.).

[55] Lieta C-390/99 *Canal Satélite Digital* EU:C:2002:34; lieta C-443/98 *Unilever* EU:C:2000:496.

Piemēram, dekrētā paredzētie nosacījumi attiecībā uz ievārījuma un konservētu augļu ražošanu nelielā apjomā tiks uzskatīti par juridiski saistošiem tehniskiem noteikumiem *de jure*. Tas pats attiecas uz aizliegumu izmantot plastmasas pudeles minerālūdens tirdzniecībai, kā noteikts rīkojumā, utt.

2. *De facto*, ja tehniskās specifikācijas nav noteiktas attiecīgās valsts oficiālā un saistošā aktā, taču valsts mudina tās ievērot. Tā kā šie pasākumi var radīt līdzīgu ietekmi uz tirdzniecību, tos uzskata par līdzvērtīgiem saistošiem noteikumiem.

Citētajā f) apakšpunktā ir minēti trīs svarīgāko un biežāko *de facto* tehnisko noteikumu piemēri, lai precizētu jēdzienu, kas nebija definēts direktīvas sākotnējā redakcijā un radīja atšķirīgas interpretācijas, kas traucēja pareizi īstenot informācijas sniegšanas kārtību.

"De facto tehniski noteikumi ietver:

i) dalībvalsts normatīvos un administratīvos aktus, kas attiecas vai nu uz tehniskām specifikācijām, vai citām prasībām, vai uz noteikumiem par pakalpojumiem, vai uz profesionāliem kodeksiem vai praksi, kas savukārt attiecas uz tehniskām specifikācijām vai citām prasībām, vai uz noteikumiem par pakalpojumiem, atbilstība kuriem tiek pielīdzināta atbilstības prezumpcijai iepriekšminēto normatīvo un administratīvo aktu noteikumiem;"

Minētie normatīvie vai administratīvie akti ir pasākumi, kurus pieņēmušas valsts iestādes un kuros atsaucas uz tehniskajām specifikācijām vai citām prasībām[56], vai uz noteikumiem par pakalpojumiem, kurus parasti nosaka struktūras, kas nav valsts struktūras (valsts standartizācijas iestāde), un kuri paši par sevi nav obligāti (piemēram, standarti, profesionāli kodeksi vai rīcības kodeksi), bet kuru ievērošana tiek veicināta, jo tādējādi uz ražojumu vai pakalpojumu tiek attiecināta prezumpcija par atbilstību iepriekš minēto pasākumu noteikumiem.

Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad ar apdrošināšanu saistīts tiesību akts atbrīvo noteiktiem neobligātiem standartiem atbilstošu ražojumu lietotājus no pienākuma pierādīt atbilstību obligātajām prasībām, jo uz šiem ražojumiem attiecas prezumpcija par atbilstību prasībām.

"ii) brīvprātīgus nolīgumus, kuros valsts iestāde ir līgumslēdzēja puse un kas vispārīgās interesēs paredz atbilstību tehniskām specifikācijām vai citām prasībām, vai noteikumiem par pakalpojumiem, izņemot publisko iepirkumu konkursu noteikumus;"

Nolīgumi, kas noslēgti starp ekonomikas dalībniekiem un nosaka tehniskās specifikācijas vai citas prasības konkrētiem ražojumiem, vai noteikumi par pakalpojumiem kā tādi nav saistoši to izcelsmes dēļ, proti, tādēļ, ka tie radušies privātajā sektorā. Tomēr tos uzskata par *de facto* tehniskiem noteikumiem, ja valsts ir parakstījusi kādu no šiem nolīgumiem.

Šis apstāklis ir sastopams arvien biežāk, jo šādi nolīgumi ir kļuvuši par valsts regulatīvās politikas instrumentiem. Dažas dalībvalstis tos bieži izmanto tādās nozarēs kā automobiļu rūpniecība, ķīmiskā rūpniecība un naftas rūpniecība, lielākoties vides apsvērumu dēļ. Piemēram, lai samazinātu transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisijas, kaitīgu vielu novadīšanu ūdenī vai noteiktu iepakojuma veidu izmantošanu utt., informācijas sabiedrības pakalpojumu jomā labs piemērs šādam brīvprātīgam nolīgumam ir paziņotais teksts – rīcības kodeksa projekts par saziņas datu brīvprātīgu saglabāšanu.

[56] Direktīvas 1. panta 1. punkta c) un d) apakšpunkta nozīmē, kā paskaidrots iepriekš.

Šie nolīgumi pieļauj lielāku elastību to pasākumu īstenošanā, kas vajadzīgi, lai sasniegtu tiesību aktu mērķus, un iesaistīto nozaru brīvprātīga līdzdalība nodrošina to sasniegšanu.

Valstij jābūt iesaistītai šajos nolīgumos, lai tie ietilptu Direktīvas (ES) 2015/1535 piemērošanas jomā. Lai valsts iestāde varētu izpildīt tai uzlikto informēšanas pienākumu un ņemt vērā Komisijas vai dalībvalsts komentārus saskaņā ar Direktīvā noteikto informēšanas procedūru, valstij ir jābūt līgumslēdzējai pusei.

"iii) tehniskas specifikācijas vai citas prasības, vai noteikumus par pakalpojumiem, kas saistīti ar fiskāliem vai finansiāliem pasākumiem, kas ietekmē ražojumu vai pakalpojumu patēriņu, veicinot atbilstību šādām tehniskām specifikācijām vai citām prasībām, vai noteikumiem par pakalpojumiem; tehniskas specifikācijas vai citas prasības, vai noteikumi par pakalpojumiem, kas saistīti ar valstu sociālā nodrošinājuma sistēmām, nav ietverti."

Šajā punktā minētos fiskālos vai finansiālos pasākumus valsts iestādes nosaka mērķiem, kas nav tradicionāli dalībvalstu nodokļu tiesību aktu mērķi.

Tos uzskata par efektīviem instrumentiem valsts līmenī pieņemtas politikas īstenošanai, jo īpaši, lai aizsargātu vidi un pakalpojumu saņēmējus (jo īpaši patērētājus), jo to galvenais mērķis ir ietekmēt patērētāju uzvedību saistībā ar konkrētu ražojumu vai pakalpojumu.

Šis direktīvas noteikums radās noteiktu nodokļu atvieglojumu dēļ, kas tika piešķirti ekoloģiski tīriem transportlīdzekļiem, kuri atbilst noteiktām emisiju robežvērtībām vai ir aprīkoti ar katalītiskajiem neitralizatoriem. Pieredze liecina, ka dalībvalstis atvieglojumus bieži vien saistīja ar nosacījumiem, tādējādi ieviestā sistēma bija pretrunā Savienības tiesību aktiem. Kļuva skaidrs, ka arī šādi projekti ir jāizskata.

Attiecīgā pasākumu kategorija jo īpaši ietver pasākumus, kuru mērķis ir veicināt konkrētām specifikācijām atbilstošu ražojumu iegādi, piešķirot finansēšanas iespējas (piemēram, subsīdijas noteiktu apkures iekārtu iegādei, kas atbilst noteiktām tehniskām prasībām), vai arī atturēt no to iegādes (piemēram, subsīdiju izslēgšana celtniecības nozarē, ja tiek izmantoti materiāli ar noteiktām īpašībām). Tas ietver arī fiskālus vai finansiālus pasākumus, kas var ietekmēt patēriņu, veicinot atbilstību citām prasībām direktīvas nozīmē (piemēram, atbrīvojums no vides nodokļa par noteiktu ražojumu iepakojumu, kad ir izveidota depozītu sistēma, vai atbrīvojums no vides nodokļa noteiktiem ražojumiem, kad ir izveidota savākšanas un atkārtotas pārstrādāšanas jeb reciklēšanas sistēma). Šī pasākumu kategorija attiecas arī uz pasākumiem, kuru mērķis ir veicināt tādu pakalpojumu iegādi, kam ir noteiktas īpašības (piemēram, pakalpojumi, kas saņemti, izmantojot īpašas ierīces, vai ko sniedz atsevišķās jomās iedibināti ekonomikas dalībnieki), vai kuru mērķis ir atturēt no minēto pakalpojumu iegādes.

Direktīva (ES) 2015/1535 neaptver visus dalībvalstu fiskālos vai finansiālos tiesību aktus; tajā ir minētas tikai tehniskās specifikācijas, citas prasības vai noteikumi par pakalpojumiem, kas saistīti ar fiskāliem vai finansiāliem pasākumiem, kuru mērķis ir mainīt patērētāju vai pakalpojumu saņēmēju uzvedību[57]. Fiskālais vai finansiālais pasākums kā tāds nav ne Komisijas, ne dalībvalstu pārbaudes priekšmets. Pasākuma novērtējums, ko veic Komisija un pārējās dalībvalstis, aprobežojas ar tajā ietvertajām tehniskajām specifikācijām vai citām prasībām, vai noteikumiem par pakalpojumiem, un to komentāri vai sīki izstrādāti atzinumi var attiekties tikai uz aspektiem, kas var kavēt tirdzniecību vai – attiecībā uz noteikumiem par pakalpojumiem – pakalpojumu brīvu

[57] Lieta C-711/19 *Admiral Sportwetten* un citi, EU:C:2020:812.

kustību vai pakalpojumu sniedzēju dibinājumbrīvību. Uz attiecīgajiem projektiem attiecas arī īpašs bezdarbības laikposmu režīms (sk. 7. panta 4. punktu), jo dalībvalstīm nav noteikts bezdarbības laikposms šo tekstu pieņemšanai (sk. II nodaļas III iedaļu).

Jāuzsver, ka tiesību aktu projekti, kuros paredzēti fiskāli vai finansiāli pasākumi Direktīvas 2015/1535 nozīmē, ir jāpaziņo atbilstoši minētajai direktīvai, pat ja attiecīgie pasākumi ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē – tādā gadījumā tie pirms to īstenošanas ir arī jāpaziņo Komisijai saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu.

Nav iekļauti arī pasākumi, kas saistīti ar valstu sociālā nodrošinājuma sistēmām (piemēram, regula, kas paredz, ka zāļu kompensācija ir atkarīga no noteikta veida iepakojuma).

Valsts normatīvie un administratīvie akti, kuru mērķis ir aizliegt ražojuma ražošanu, importu, tirdzniecību un izmantošanu vai – attiecībā uz informācijas sabiedrības pakalpojumiem – aizliegt sniegt vai izmantot pakalpojumu vai iedibināties kā pakalpojumu sniedzējam, tiek uzskatīti par tehniskiem noteikumiem, lai izpildītu paziņošanas pienākumu saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/1535, papildus tehniskajām specifikācijām, citām prasībām un noteikumiem par pakalpojumiem, kas *de jure* un *de facto* nosaka obligātas prasības.

Lai tie ietilptu šajā ceturtajā tehnisko noteikumu kategorijā, kas cita starpā attiecas uz izmantošanas aizliegumu, pasākumu piemērošanas jomai būtiski jāpārsniedz aplūkojamā ražojuma vai pakalpojuma iespējamais izmantošanas ierobežojums, un tie nedrīkst aprobežoties ar izmantošanas ierobežošanu. Šī tehnisko noteikumu kategorija ir īpaši paredzēta, lai ietvertu valsts pasākumus, kas pieļauj tikai ļoti ierobežotu izmantošanu, lai gan attiecīgajam ražojumam var pamatoti gaidīt plašāku[58].[59]

Šādi aizliegumi, kā tas bijis, ir tehnisko noteikumu galīgā forma. Ja tie nav attaisnojami saskaņā ar LESD 36. vai 52. pantu vai nav samērīgi ar pamatprasībām saskaņā ar EST judikatūru, tie rada sevišķus šķēršļus brīvai preču un pakalpojumu kustībai un dibinājumbrīvībai Savienībā[60].

"Tas ietver tehniskos noteikumus, ko nosaka dalībvalstu izraudzītas iestādes, kuras ietvertas sarakstā, kuru izveido un vajadzības gadījumā atjaunina Komisija, 2. pantā minētās Komitejas satvarā.

Šo pašu kārtību izmanto šā saraksta grozīšanai;"

Šajā punktā minētais iestāžu saraksts publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*[61].

"g) *"tehnisko noteikumu projekts" ir teksts par tehnisku specifikāciju vai citu prasību, vai noteikumiem par pakalpojumiem, ietverot administratīvus noteikumus, kas formulēti teksta ieviešanai vai lai ieviestu to kā tehnisku noteikumu, tekstam esot sagatavošanas stadijā, kad vēl iespējams izdarīt būtiskus grozījumus.*"

[58] Lieta C-267/03 *Lindberg*, EU:C:2005:246, un lieta C-144/16 *Município de Palmela*, EU:C:2017:76.

[59] Lieta C-727/17 *ECO-WIND Construction*, EU:C:2020:393.

[60] Lieta C-303/04 *Lidl Italia*, EU:C:2005:528.

[61] Valsts iestāžu saraksts, kuru pienākums ir tehnisko noteikumu projektu paziņošana (papildus dalībvalstu centrālajām valdībām) (Direktīvas 98/34/EK 1. panta 11. punkts) (OV C 127, 31.5.2006., 14. lpp.).

Šajā punktā definēts jēdziens "tehnisko noteikumu projekts": lai tehniskos noteikumus varētu uzskatīt par projektu, tiem jābūt sagatavošanas stadijā, kas ļauj izdarīt tekstā būtiskus grozījumus.

Direktīvā noteiktā informācijas sniegšanas kārtība tehnisko noteikumu jomā paredz, ka, pabeidzot iesniegto projektu izskatīšanu, Komisija un dalībvalstis var lūgt regulatīvo iestādi grozīt jebkuru tekstu, ko uzskata par neatbilstošu iekšējā tirgus noteikumiem.

Katras dalībvalsts ziņā ir saskaņā ar likumdošanas procesu lemt par stadiju, kurā tās tehnisko noteikumu projekti būtu jānosūta Komisijai, kamēr vien vēl ir iespējams veikt būtiskus grozījumus.

Šajā sakarā jānorāda, ka valsts pasākums, ar kuru, nepievienojot jaunas vai papildu specifikācijas, ir pārņemti vai aizstāti pastāvošie tehniskie noteikumi, kuri, ja tie ir pieņemti pēc Direktīvas 83/189/EEK stāšanās spēkā, ir pienācīgi paziņoti Komisijai, nevar tikt uzskatīts par tehnisko noteikumu projektu Direktīvas (ES) 2015/1535 1. panta g) punkta izpratnē, un tādējādi uz to attiecas paziņošanas pienākums[62].

Direktīvas 1. panta 2.–6. punktā ir ietverti šādi izņēmumi:

"2. Šī direktīva neattiecas uz:

a) radiotranslāciju pakalpojumiem;

b) televīzijas translāciju pakalpojumiem, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/13/ES[63] 1. panta 1. punkta e) apakšpunktā.

3. Šī direktīva neattiecas uz noteikumiem, kuri skar jautājumus, kas ietverti Savienības tiesību aktos telekomunikāciju pakalpojumu jomā, uz kuriem attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/21/EK[64]."

Direktīvā 2002/21/EK elektronisko sakaru pakalpojums ir definēts kā *"pakalpojum[s], ko parasti nodrošina par atlīdzību, un kas pilnīgi vai galvenokārt sastāv no signālu pārraidīšanas elektronisko komunikāciju tīklos, ietverot telekomunikāciju pakalpojumus un pārraidīšanas pakalpojumus tīklos, ko izmanto apraidei, neiekļaujot pakalpojumus, kas saistīti ar redaktorisku atbildību par vai kas nodrošina saturu, kas pārraidīts, izmantojot elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus; tas neiekļauj informācijas sabiedrības pakalpojumus, kā noteikts Direktīvas 98/34/EK 1. pantā, kas nesastāv pilnībā vai galvenokārt no signālu pārraidīšanas elektronisko komunikāciju tīklos".*

"4. Šī direktīva neattiecas uz noteikumiem, kuri skar jautājumus, kas ietverti Savienības tiesību aktos finansiālo pakalpojumu jomā, kā nepilnīgi uzskaitīts šīs direktīvas II pielikumā."

---

62 1999. gada 3. jūnija spriedums lietā C-33/97 *Colim*, EU:C:1999:274, 22. punkts.

63 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/13/ES (2010. gada 10. marts) par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp.).

64 Sk. 25. zemsvītras piezīmi.

Iemesls šādam atbrīvojumam no direktīvas piemērošanas jomas ir identisks iepriekš minētajam un saistīts ar to, ka šādi noteikumi ir daļa no jau pietiekami izveidota Eiropas Savienības tiesiskā regulējuma.

Tikai orientējoši Direktīvas (ES) 2015/1535 II pielikumā ir sniegts nepilnīgs finansiālo pakalpojumu saraksts.

"5. Izņemot 5. panta 3. punktu, šī direktīva neattiecas uz noteikumiem, ko pieņēmuši vai kas pieņemti regulētiem tirgiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/39/EK[65] nozīmē vai ko pieņēmuši vai kas pieņemti citiem tirgiem vai struktūrām, kuras veic klīringa vai norēķinu funkcijas minētajos tirgos."

Šā izņēmuma dēļ uz noteikumiem, ko izstrādājuši regulētie tirgi vai citi tirgi vai struktūras, kas veic klīringa jeb tīrvērtes vai norēķinu darbības šādos tirgos, vai kas attiecas uz tiem, neattiecas iepriekšējas paziņošanas pienākums. Vienīgais pienākums, kas attiecas uz šādiem noteikumiem minimālas pārredzamības labad, ir pēcāka paziņošana, t. i., par tiem jāpaziņo Komisijai pēc tam, kad tie pieņemti valsts līmenī saskaņā ar 5. panta 3. punktu, kas, kā norādīts 1. panta 5. punkta ceturtajā daļā, ir vienīgais noteikums direktīvā, kas attiecas uz šiem noteikumiem.

"6. Šī direktīva neattiecas uz tiem pasākumiem, ko dalībvalstis saskaņā ar Līgumiem uzskata par nepieciešamiem personu, jo īpaši darba ņēmēju, aizsardzībai, kad ražojumi tiek izmantoti, ar noteikumu, ka šādi pasākumi neietekmē ražojumus."

Šis noteikums nostiprina direktīvas 1. panta 1. punkta c) un d) apakšpunktā jau formulēto jēdzienu, kas attiecas uz tehniskajām specifikācijām, kuras ietekmē ražojuma īpašības.

---

[65] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/39/EK (2004. gada 21. aprīlis), kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem (OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp.), kas no 2.1.2018. atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

II NODAĻA. TEHNISKAJIEM NOTEIKUMIEM PIEMĒROJAMĀ PROCEDŪRA

I. Informācijas par tehnisko noteikumu projektiem paziņošana un izplatīšana un Komisijas un dalībvalstu iespējamā reakcija

"5. pants

1. Saskaņā ar 7. pantu dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu jebkuru tehnisko noteikumu projektu, izņemot gadījumus, ja tas pārņem visu starptautiskā vai Eiropas standarta tekstu – tādā gadījumā pietiek ar informāciju par attiecīgo standartu; tās paziņo Komisijai pamatojumu šādu tehnisku noteikumu pieņemšanas vajadzībai, ja minētais pamatojums jau nav paskaidrots projektā.

Vajadzības gadījumā un ja tas jau nav iesniegts ar iepriekšēju paziņojumu, dalībvalstis vienlaicīgi dara Komisijai zināmu principiāli un tieši saistīto normatīvo un regulatīvo noteikumu tekstu, ja šāda teksta zināšana nepieciešama tehnisko noteikumu projekta izvērtēšanai.

Dalībvalstis atkārtoti dara Komisijai zināmu tehnisko noteikumu projektu saskaņā ar šā punkta pirmajā un otrajā daļā izklāstītajiem nosacījumiem, ja tās izdara izmaiņas projektā, kas būtiski izmaina tā darbības jomu, saīsinot īstenošanai sākotnēji paredzētos termiņus, pievienojot specifikācijas vai prasības vai padarot tās ierobežojošākas.

Jo īpaši, ja tehnisko noteikumu projekts paredz ķīmiskas vielas, preparāta vai ražojuma tirdzniecības vai izmantošanas ierobežošanu, pamatojoties uz sabiedrības veselības aizsardzību vai patērētāju vai vides aizsardzību, dalībvalstis nosūta arī vai nu kopsavilkumu, vai norādes par visiem datiem, kas attiecas uz konkrēto vielu, preparātu vai ražojumu un tās zināmajiem vai pieejamajiem aizvietotājiem, ja šāda informācija ir pieejama, un ziņo par pasākuma paredzamo ietekmi uz veselības aizsardzību un patērētāju un vides aizsardzību kopā ar iespējamā kaitējuma analīzi, kas veikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006[66] XV pielikuma II.3. iedaļas attiecīgo daļu.

Komisija nekavējoties informē citas dalībvalstis par tehnisko noteikumu projektu un visiem dokumentiem, kas tai iesniegti, un tā var nosūtīt projektu šīs direktīvas 2. pantā minētajai Komitejai tās atzinuma saņemšanai un vajadzības gadījumā komitejai, kas atbildīga par attiecīgo jomu.

Attiecībā uz šīs direktīvas 1. panta 1. punkta f) apakšpunkta otrās daļas iii) punktā minētajām tehniskajām specifikācijām vai citām prasībām, vai noteikumiem par pakalpojumiem Komisijas vai dalībvalstu komentāri vai sīki izstrādāti atzinumi var attiekties vienīgi uz aspektiem, kas var kavēt tirdzniecību vai, attiecībā uz noteikumiem par pakalpojumiem, pakalpojumu brīvu apriti vai pakalpojumu sniedzēju tiesībām veikt uzņēmējdarbību, un nevis uz pasākumu fiskālajiem vai finansiālajiem aspektiem.

---

[66] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

2. Komisija un dalībvalstis var izteikt komentārus dalībvalstij, kas iesniegusi tehnisko noteikumu projektu, un šī dalībvalsts iespēju robežās ņem šos komentārus vērā tālākā tehnisko noteikumu sagatavošanā.

3. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu tehnisko noteikumu galīgo tekstu.

4. Informācija, kas sniegta saskaņā ar šo pantu, nav konfidenciāla, izņemot gadījumus, ja attiecīgā dalībvalsts izteikusi tādu prasību. Jebkura šāda prasība jāpamato.

Šādos gadījumos, ja ievērota vajadzīgā piesardzība, 2. pantā minētā komiteja un valsts iestādes var lūgt ekspertu padomu no fiziskām vai juridiskām personām privātajā sektorā.

5. Ja tehnisko noteikumu projekts veido pasākumu daļu, par kuriem projekta posmā jāziņo Komisijai saskaņā ar citu Savienības tiesību aktu, dalībvalstis var sniegt paziņojumu 1. punkta nozīmē saskaņā ar minēto citu tiesību aktu ar noteikumu, ka tās formāli norāda, ka minētais paziņojums ir paziņojums arī šīs direktīvas nozīmē.

Tas, ka Komisija neveic nekādus pasākumus attiecībā uz tehnisko noteikumu projektu saskaņā ar šo direktīvu, nekavē lēmumu pieņemšanu saskaņā ar citiem Savienības tiesību aktiem."

Direktīvas 5. pantā ir uzskaitīti attiecīgi dalībvalstu un Komisijas pienākumi saskaņā ar informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu jomā, kā arī iespējamā dalībvalstu un Komisijas reakcija, izņemot reakciju, kas attiecas uz bezdarbības laikposmiem, kuri jāievēro pirms paziņoto projektu pieņemšanas un kuri minēti direktīvas 6. pantā.

Pirmais posms. Informēšanas pienākums.

a) Dalībvalstu pienākumi

1. <u>Vispārīgi noteikumi</u>

Lai nodrošinātu valsts iniciatīvu pārredzamību, direktīvas 5. pantā noteikts, ka dalībvalstis nekavējoties paziņo Komisijai par visiem tehnisko noteikumu projektiem, ko tās plāno pieņemt.

Jānosūta pilns akta teksta projekts, kurā ietverts tehnisko noteikumu projekts[67]. Tomēr bezdarbības pienākums attiecas tikai uz tehniskajiem noteikumiem.

Turklāt, ja projekts paredz starptautiska vai Eiropas standarta pilnīgu iekļaušanu iekšējos tiesību aktos, dalībvalsts var atsaukties uz standartu, nevis iesniegt pilnu tekstu[68].

Paziņojuma iesniegšanas brīdī paziņotājai dalībvalstij ir arī jānosūta Komisijai tiesisko un normatīvo pamatnoteikumu teksts, lai sniegtu paziņotā projekta juridisko kontekstu un atvieglotu

[67] Lieta C-279/94 *Commission v Italy* EU:C:1996:396; lieta C-336/14 *Ince* EU:C:2016:72; lieta C-144/16 *Município de Palmela* EU:C:2017:76.

[68] Šī atsauce ļauj Komisijai un dalībvalstīm, kas to vēlas, bez grūtībām iegūt standarta tekstu, kas ir padarīts par obligātu.

tā izvērtēšanu (piemēram, ja ar paziņoto projektu groza pamattekstu)[69]. Ja šos tiesiskos un normatīvos pamatnoteikumus nenosūta, Komisija var tos pieprasīt pēc projekta saņemšanas.

Šis pienākums ir saistīts ar pienākumu paziņot pamatojumu, kas balsta ierosināto pasākumu īstenošanu[70].

Lai veicinātu izpratni par projektu un tā analīzi, dalībvalstīm ir ieteikts arī sniegt juridisku vai ekonomisku papildu informāciju, kas pamato ierosinātos tehniskos noteikumus un to pieņemšanas ietekmi (ietekmes novērtējums, statistika, ekonomikas dati, kas saistīti ar attiecīgās nozares tirgu, utt.).

Katra dalībvalsts izraugās centrālo koordinācijas punktu, kas atbild par tehnisko noteikumu projektu paziņošanu Komisijai un par koordināciju ar nozaru ministrijām valsts līmenī (šo centrālo koordinācijas punktu, tā saukto "kontaktpunktu", sarakstu var aplūkot vietnē http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/en/contact).

Praksē tehnisko noteikumu projekta paziņošana Komisijai nozīmē informatīva ziņojuma iesniegšanu Komisijai.

Šis informatīvais ziņojums ietver sešpadsmit punktus, no kuriem katrs atbilst konkrētai pieprasītajai informācijai. Piemēram, 16. punktā paziņotājai dalībvalstij jānorāda, vai projektā ir iekļauti *TBT* (PTO Nolīguma par tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībai) aspekti vai sanitārie un fitosanitārie (*SPS*) aspekti.

Pēc paziņotā projekta pieņemšanas paziņotājai dalībvalstij jānosūta Komisijai tehnisko noteikumu galīgais teksts (sk. direktīvas 5. panta 3. punktu). Tādējādi Komisija varēs novērtēt, vai dalībvalsts ir saskaņojusi tekstu ar Savienības tiesību aktiem, un vajadzības gadījumā veikt visus vajadzīgos pasākumus.

Ja dalībvalsts ir pieņēmusi paziņoto projektu, neņemot vērā Komisijas vai citu dalībvalstu sniegto sīki izstrādāto atzinumu par tehnisko noteikumu projektu, Komisija var sākt pārkāpuma procedūru saskaņā ar LESD 258. pantu[71].

Dalībvalstis var pašas vērsties Komisijā saskaņā ar LESD 259. pantu, lai sāktu pārkāpuma procedūru EST pret dalībvalsti, kura, pēc to domām, nav izpildījusi savus pienākumus[72].

---

[69] Lieta C-145/97 Komisija/Beļģija, EU:C:1998:212.

[70] Iesniegto pamatojumu pārbaude liecina, ka visbiežāk tie attiecas uz cilvēku vai dzīvnieku aizsardzību, vidi, sabiedrības drošību vai patērētāju informēšanu.

[71] LESD 258. pantā (bijušais 226. pants) ir noteikts: "*Ja Komisija uzskata, ka dalībvalsts nav izpildījusi kādu Līgumos paredzētu pienākumu, tā sniedz argumentētu atzinumu par attiecīgo jautājumu, vispirms dodot attiecīgai valstij iespēju sniegt savus paskaidrojumus. Ja attiecīgā valsts Komisijas noteiktajā termiņā neizpilda šā atzinuma prasības, Komisija var griezties Eiropas Savienības Tiesā*".

[72] LESD 259. pantā (bijušais 227. pants) ir noteikts: "Dalībvalsts, kas uzskata, ka cita dalībvalsts nav izpildījusi kādu Līgumos paredzētu pienākumu, var griezties Eiropas Savienības Tiesā.
Pirms dalībvalsts griežas Tiesā sakarā ar citas dalībvalsts iespējamu Līgumos paredzēta pienākuma pārkāpumu, tai jāgriežas Komisijā.
Komisija sniedz argumentētu atzinumu, vispirms dodot visām iesaistītajām valstīm iespēju gan mutiski, gan rakstiski izteikt viedokli un apsvērumus par otras puses viedokli.
Ja Komisija nav sniegusi atzinumu trijos mēnešos pēc dienas, kad tai nodots attiecīgais jautājums, atzinuma trūkums neliedz griezties Tiesā".

2. Īpaši gadījumi

2.1. ***Vienots paziņojums ir derīgs vairākiem Savienības tiesību aktiem***

Līdztekus paziņošanas procedūrai, kas noteikta Direktīvā (ES) 2015/1535, ir paziņošanas pienākums ir paredzēts vairākos citos ES tiesību aktos. Lai atvieglotu dalībvalstu un Komisijas uzdevumu paziņošanas procedūru pārklāšanās gadījumā, t. i., ja vairākos Savienības tiesību aktos ir noteikts, ka dalībvalstij projekta posmā ir jāpaziņo viens un tas pats teksts, ir izveidota "vienas pieturas aģentūras" procedūra.

Dalībvalstis var paziņot tikai vienu reizi, bet tām paziņojuma iesniegšanas brīdī (informatīvā ziņojuma 7. punktā) ir jānorāda visi konkrētie Savienības tiesību akti, saskaņā ar kuriem projekta paziņošana ir uzskatāma par spēkā esošu.

Pēc tam, kad ir oficiāli paziņots, ka paziņojums ir derīgs vairākām ES procedūrām, valsts projektu izskata pēc būtības, pamatojoties uz katru Savienības tiesību aktu, uz kuru tas attiecas, un par to saskaņā ar katru procedūru sniedz Komisijas atzinumu.

Tāpēc tas, ka Komisija nereaģē uz šādu teksta projektu saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/1535, "nekavē lēmumu pieņemšanu saskaņā ar citiem Savienības tiesību aktiem" (sk. 5. panta 5. punkta otro daļu).

2.2. ***Pamattiesību akti jau ir nosūtīti*** Ar tādu pašu domu par efektivitāti dalībvalstis ir atbrīvotas no pienākuma nosūtīt Komisijai tiesisko un normatīvo pamatnoteikumu tekstu, kas attiecas uz tehnisko noteikumu projektu, ja šis teksts jau ir nosūtīts ar iepriekšēju paziņojumu.

Tas attiecas, piemēram, uz gadījumiem, kad tehnisko noteikumu projekta mērķis ir grozīt iepriekš paziņotus tehniskos noteikumus.

Paziņotājai dalībvalstij informatīvā ziņojuma 10. punktā jānorāda pamattekstu atsauces un paziņojumu numuri.

2.3. ***Papildu dokumentācija*** Savukārt direktīva paredz dalībvalstīm pienākumu attiecībā uz tehnisko noteikumu projektiem, kas paredzēti ķīmiskas vielas, preparāta vai ražojuma tirdzniecības vai izmantošanas ierobežošanai, pamatojoties uz sabiedrības veselības aizsardzību vai patērētāju vai vides aizsardzību (sk. 5. panta 1. punkta ceturto daļu).

Šādu projektu gadījumā dalībvalstīm jāiesniedz vai nu kopsavilkums, vai norādes par visiem datiem, kas attiecas uz konkrēto ķīmisko vielu, preparātu vai ražojumu un tās zināmajiem aizvietotājiem, pasākuma paredzamo ietekmi un riska analīzes rezultātiem.

Šajā ziņā direktīvā ir precizēts, ka analīze ir jāveic saskaņā ar *REACH* regulā[73] noteiktajiem vispārējiem principiem.

2.4. ***Jauns paziņojums*** Dalībvalstīm vēlreiz jāpaziņo projekts, kas jau ir izskatīts saskaņā ar direktīvas noteikumiem, ja tās šajā laikā ir izdarījušas būtiskus grozījumus tekstā.

Direktīvas 5. panta 1. punkta trešajā daļā ir precizēts, ka tekstā izdarītos grozījumus uzskata par būtiskiem, ja tie izmaina tā darbības jomu, saīsinot īstenošanai sākotnēji paredzētos termiņus[74], pievienojot specifikācijas vai prasības[75] vai padarot tās ierobežojošākas.

Jāuzsver, ka paziņošana nav nepieciešama, ja vienkārši tiek pārveidoti noteikumi, kuri jau ir piemērojami (piemēram, konsolidācijas gadījumā) un kuriem nav juridiska spēka, vai, protams, gadījumos, kas paredzēti direktīvas 7. pantā (piemēram, iekļaujot Komisijas piezīmes sīki izstrādātā atzinumā[76], sk. turpmāk).

b) Komisijas pienākumi

Kad Komisijai ir paziņots par jaunu valsts tehnisko noteikumu projektu, tai jānosūta visa paziņotājas dalībvalsts iesniegtā informācija visām pārējām dalībvalstīm (direktīvas 5. panta 1. punkta piektā daļa).

Šī informācijas paziņošana ļauj visām dalībvalstīm pilnībā iesaistīties direktīvā noteiktajā uzraudzības procedūrā.

Komisija arī ievieto paziņotos projektus un to tulkojumus savā vietnē[77], kas visiem vienotā tirgus ekonomikas dalībniekiem sniedz iespēju iepazīties ar valsts tiesību aktu projektiem un paust viedokli par tiem, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar direktīvas 5. panta 4. punktu paziņotāja dalībvalsts nepārprotami pieprasa, lai Komisijai iesniegtā informācija izņēmuma kārtā tiktu uzskatīta par konfidenciālu attiecībā uz ekonomikas dalībniekiem, un sniedz šāda pieprasījuma pamatojumu.

Izņēmuma kārtā būtu jāatsaucas uz paziņoto tehnisko noteikumu projektu konfidencialitāti, kas paredzēta direktīvas 5. panta 4. punktā, jo tā ir atkāpe no pārredzamības principa. Komisija rūpīgi uzrauga, kā dalībvalstis izmanto konfidenciālus paziņojumus saskaņā ar direktīvas 5. panta 4. punktu, un veic vajadzīgos pasākumus gadījumā, ja ir aizdomas par minētā noteikuma ļaunprātīgu izmantošanu[78]. Kā noteikts direktīvas 5. panta 4. punktā, šādiem pieprasījumiem jābūt pamatotiem. Komisija attiecīgos iemeslus iekļauj *TRIS* datubāzē. Turklāt noteikta

[73] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

[74] Lietā C-307/13 *Ivansson* un citi, EU:C:2014:2058, Tiesa precizēja, ka uz valsts iestāžu galīgi izvēlēto valsts pasākuma spēkā stāšanās datumu attiecas Direktīvas 98/34/EK 8. panta 1. punkta trešajā daļā (tagad Direktīvas (ES) 2015/1535 5. panta 1. punkts) paredzētais pienākums paziņot Komisijai, ja faktiski ir ticis būtiski mainīts šā valsts pasākuma īstenošanas termiņš, kas jāpārbauda valsts tiesai.

[75] Lieta C-317/92 Komisija/Vācija, EU:C:1994:212.

[76] Lieta C-26/11 *Belgische Petroleum Unie* un citi, EU:C:2013:44.

[77] http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris

[78] Šajā saistībā sk. Ombuda lēmumu lietā 2204/2018/TE.

pamatinformācija par paziņoto pasākumu vienmēr ir pieejama *TRIS* datubāzē, piemēram, pasākuma nosaukums.

Direktīva ļauj Komisijai iesniegt projektu Pastāvīgajai komitejai vai "*komitejai, kas atbildīga par attiecīgo jomu*" atzinuma sniegšanai (direktīvas 5. panta 1. punkta piektā daļa). Tās ir komitejas, kas nodarbojas ar nozaru direktīvām, piemēram, Telekomunikāciju atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības komiteja (*TCAM*), kas izveidota ar Direktīvu 99/5/EK[79] attiecībā uz radioiekārtām.

Praktiski Komisija atbild par informācijas sniegšanas kārtības vadību tehnisko noteikumu jomā. Visas procedūras, arī reakcijas uz paziņotajiem projektiem, pamatā ir elektroniska datu apmaiņas sistēma, kas darbojas saskaņā ar Komisijas izveidotu nomenklatūru.

Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts darbojas kā centrālais punkts visu dalībvalstu nosūtīto ziņojumu, tekstu un paziņojumu saņemšanai neatkarīgi no noteikumu projekta jomas (mehāniskā inženierija, pārtikas un lauksaimniecības produkti, transports, būvizstrādājumi, informācijas sabiedrības pakalpojumi utt.). Pēc saņemšanas iesniegtais projekts vienlaikus tiek nodots visiem Komisijas dienestiem, uz kuriem izziņotais pasākums var attiekties saskaņā ar to īpašajiem vai horizontālajiem pienākumiem.

Projektu, kas izplatīts saskaņā ar procedūru, Komisija nosūta arī visām dalībvalstīm, vispirms paziņotājas dalībvalsts valodā un tad iztulkotu visās vai dažās Savienības oficiālajās valodās (pēc pieprasījuma un atkarībā no projekta garuma).

Otrais posms. Komisijas un dalībvalstu iespējamā reakcija

Trīs mēnešos pēc projekta paziņošanas (šis laikposms atbilst 6. panta 1. punktā minētajam bezdarbības laikposmam) Komisija un dalībvalstis izskata paziņoto teksta projektu, lai izvērtētu tā atbilstību ES tiesību aktiem, jo īpaši LESD 34., 36., 49. un 56. pantam, kā arī attiecīgajiem sekundārajiem nozaru tiesību aktiem, un vajadzības gadījumā pieņem lēmumu par tā atbilstību attiecīgajiem noteikumiem.

Šā izvērtējuma rezultāti var būt pamatā divējādai Komisijas un dalībvalstu reakcijai (turklāt Komisijai ir īpaša iespēja: projekta pieņemšanas atlikšana saskaņošanas darba dēļ, kas skatīts tālāk komentāros par direktīvas 6. pantu). Ir iespējama šāda atšķirīga reakcija:

1. Komisija un/vai dalībvalstis var nolemt, ka tehnisko noteikumu projekts nav tāds, kas radītu šķēršļus brīvai preču kustībai, brīvai informācijas sabiedrības pakalpojumu sniegšanai un pakalpojumu sniedzēju dibinājumbrīvībai.

[79] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 99/5/EK (1999. gada 9. marts) par radioiekārtām un telekomunikāciju termināla iekārtām un to atbilstības savstarpējo atzīšanu (OV L 91, 7.4.1999., 1. lpp.), atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/53/ES (2014. gada 16. aprīlis) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz radioiekārtu pieejamību tirgū (OV L 153, 22.5.2014., 62. lpp.).

Šajā gadījumā trīs mēnešos ne Komisija, ne dalībvalstis nereaģē[80]. Šā laikposma beigās paziņotāja dalībvalsts var pieņemt tehnisko noteikumu projektu bez papildu pienākumiem kā vien darīt zināmu Komisijai tehnisko noteikumu galīgo tekstu (direktīvas 5. panta 3. punkts).

Tomēr šīs tiesības neizslēdz turpmāku Komisijas iejaukšanos ārpus procedūras saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/1535, ja galu galā pieņemtie noteikumi būtu pretrunā LESD vai sekundārajiem ES tiesību aktiem.

2. Komisija un dalībvalstis var nosūtīt komentārus vai sīki izstrādātu atzinumu dalībvalstij, kura paziņojusi par tehnisko noteikumu projektu.

Piedaloties šajā procedūrā, ES dalībvalstīm un Komisijai ir vienlīdzīgas tiesības. Tās var sniegt komentārus un sīki izstrādātus atzinumus par visiem paziņotajiem tehnisko noteikumu projektiem.

Komentāri tiek nosūtīti, piemēram, ja paziņotais teksts, lai gan ir saskaņā ar ES tiesību aktiem, rada interpretācijas jautājumus vai prasa sīkāku informāciju par tā īstenošanas kārtību. Tās var arī sniegt vispārēju pasākuma novērtējumu, ņemot vērā ES tiesību aktu un šajā kontekstā īstenotās politikas vispārējos principus, vai informēt dalībvalsti par tās turpmākajām saistībām attiecībā uz tiesību aktiem, kas jāpieņem ES līmenī.

Direktīvā noteikts, ka dalībvalstis ņem vērā komentārus "*iespēju robežās*" (5. panta 2. punkts). Tomēr dalībvalstis parasti ņem vērā saņemtos komentārus.

Saskaņā ar direktīvu paziņotājai dalībvalstij nav oficiāla pienākuma atbildēt uz saņemtajiem komentāriem. Praksē dalībvalstis dažkārt to dara brīvprātīgi.

Komisija vai dalībvalstis nosūta sīki izstrādātus atzinumus (minēti direktīvas 6. pantā kopā ar to sekām), ja tās uzskata, ka paredzētā pasākuma projekts, ja to pieņemtu, radītu šķēršļus preču brīvai kustībai, informācijas sabiedrības pakalpojumu sniegšanas brīvībai vai minēto pakalpojumu sniedzēju brīvībai iedibināties iekšējā tirgū. Šo sīki izstrādāto atzinumu mērķis ir panākt grozījumus ierosinātajā pasākumā, lai jau sākumā likvidētu jebkādus iespējamos šķēršļus šādām brīvībām un pagarinātu bezdarbības laikposmu par trim mēnešiem (ražojumiem) vai vienu mēnesi (informācijas sabiedrības pakalpojumiem).

Šie jautājumi ir saistīti ar projekta prettiesiskumu Savienības tiesību aktu izpratnē, pārkāpjot LESD 34., 49. vai 56. pantu vai sekundāros ES tiesību aktus. Visbiežāk konstatētie pārkāpumi saistībā ar paziņošanas procedūru attiecas uz valsts noteikumiem, kas ir pretrunā LESD 34., 49. vai 56. pantam un/vai galvenajiem ES sekundāro tiesību aktu noteikumiem saistībā ar preču vai informācijas sabiedrības pakalpojumu brīvu kustību, īpaši tāpēc, ka daži projekta noteikumi nav nepieciešami vai ir nesamērīgi attiecībā pret sasniedzamo mērķi, tādējādi pārkāpjot Tiesas noteikto prasību attiecībā uz izņēmumiem no iekšējā tirgus pamatbrīvībām nesaskaņotā jomā.

Nekādā gadījumā nedrīkst sniegt sīki izstrādātu atzinumu par noteikumu projektiem, kas nosaka ražošanas aizliegumus, bet nerada iespējamus šķēršļus preču brīvai kustībai (direktīvas 7. panta 2. punkts).

Dalībvalstis atbild uz sīki izstrādātiem atzinumiem, ko tām adresējusi Komisija vai cita dalībvalsts. Konkrēti, dalībvalstij, kurai šāds atzinums ir adresēts, ir jāinformē Komisija vai citas

[80] Lai gan lēmums neveikt turpmākus pasākumus pēc paziņojuma nav nosūtīts paziņotājai dalībvalstij, tas ir oficiāls Komisijas lēmums.

dalībvalstis par darbībām, ko tā plāno veikt (apstrīdētā teksta atsaukšana, tā saglabāšanas pamatojums vai dažu noteikumu grozīšana, lai padarītu tos saderīgus ar iekšējā tirgus noteikumiem).

Lai gan direktīvā nav precizēts atbildes sniegšanas termiņš, tomēr ir vēlams, lai atbilde tiktu sniegta pēc iespējas drīzāk – efektivitātes nodrošināšanas nolūkā, vēlams, sešu vai četru mēnešu bezdarbības laikposmā attiecībā uz precēm un informācijas sabiedrības pakalpojumiem.

Komisija savukārt sniedz komentārus par darbībām, ko dalībvalsts paredzējusi, atbildot uz tās sīki izstrādāto atzinumu, lai informētu dalībvalsti par to, vai šie pasākumi ir piemēroti, lai likvidētu šķēršļus brīvai preču kustībai, brīvai informācijas sabiedrības pakalpojumu sniegšanai vai iepriekš minēto pakalpojumu sniedzēju dibinājumbrīvībai, ko varētu izraisīt teksta pieņemšana, vai arī par to, vai teksta saglabāšanas pamatojums ir pieņemams.

Ja Komisija uzskata, ka atbilde uz tās sīki izstrādāto atzinumu ir neapmierinoša, tā var uzsākt LESD 258. pantā paredzēto procedūru, ja projektu faktiski pieņem bez nepieciešamajiem grozījumiem. Arī dalībvalstij ir tiesības uzsākt LESD 259. pantā paredzēto pārkāpuma procedūru gadījumā, ja paziņotais projekts tiek pieņemts citā dalībvalstī, neievērojot Savienības tiesību aktus.

Attiecībā uz Direktīvas 2015/1535 5. panta 1. punkta pēdējā daļā minētajām tehniskajām specifikācijām, citām prasībām vai noteikumiem par pakalpojumiem, kas saistīti ar fiskāliem vai finansiāliem pasākumiem, komentāri vai sīki izstrādāti atzinumi var attiekties vienīgi uz aspektiem, kas var radīt šķēršļus preču brīvu kustībai vai – noteikumu par pakalpojumiem gadījumā – pakalpojumu brīvai kustībai vai pakalpojumu sniedzēju dibinājumbrīvībai, nevis uz pasākumu fiskālajiem vai finansiālajiem aspektiem. Tādējādi dalībvalstu fiskālās pilnvaras šajā ziņā netiek pārbaudītas. Uz šiem projektiem attiecas arī īpašs bezdarbības laikposma režīms (sk. 7. panta 4. punktu), jo dalībvalstīm nav noteikts bezdarbības laikposms šo tekstu pieņemšanai.

3. Komisija var paziņot par ES saskaņošanas iniciatīvu attiecībā uz ierosināto valsts pasākumu vai tās konstatējumu, ka šāda iniciatīva pastāv. Sekas šādai reakcijai, ko var izmantot vienīgi Komisija, ir izklāstītas direktīvas 6. panta 3., 4. un 5. punktā (sk. turpmāk).

II. Pienākums ievērot bezdarbības laikposmu

"6. pants

1. Dalībvalstis atliek tehnisko noteikumu projekta pieņemšanu uz trīs mēnešiem no dienas, kad Komisija saņēmusi 5. panta 1. punktā minēto paziņojumu.

2. Dalībvalstis atliek:

- *uz četriem mēnešiem tehnisko noteikumu projekta pieņemšanu brīvprātīga nolīguma formā 1. panta 1. punkta f) apakšpunkta otrās daļas ii) punkta nozīmē,*

- *neskarot šā panta 3., 4. un 5. punktu, uz sešiem mēnešiem jebkuru citu tehnisko noteikumu projektu pieņemšanu, izņemot projektus noteikumiem par pakalpojumiem,*

no dienas, kad Komisija saņēmusi 5. panta 1. punktā minēto paziņojumu, ja Komisija vai cita dalībvalsts sniedz sīki izstrādātu atzinumu trīs mēnešu laikā no minētās dienas par to, ka plānotie pasākumi var radīt šķēršļus preču brīvai apritei iekšējā tirgū,

- *neskarot 4. un 5. punktu, uz četriem mēnešiem jebkuru noteikumu par pakalpojumiem projekta pieņemšanu no dienas, kad Komisija saņēmusi 5. panta 1. punktā minēto paziņojumu, ja Komisija vai cita dalībvalsts sniedz sīki izstrādātu atzinumu trīs mēnešu laikā no minētās dienas par to, ka plānotie pasākumi var radīt šķēršļus pakalpojumu brīvai apritei vai pakalpojumu sniedzēju tiesībām veikt uzņēmējdarbību iekšējā tirgū.*

Attiecībā uz noteikumu par pakalpojumiem projektu Komisijas vai dalībvalstu sīki izstrādāti atzinumi neietekmē kultūras politikas pasākumus, jo īpaši audiovizuālajā sfērā, ko dalībvalstis varētu pieņemt saskaņā ar Savienības tiesībām, ņemot vērā to lingvistisko dažādību, īpašās nacionālās un reģionālās pazīmes un to kultūras mantojumu.

Attiecīgā dalībvalsts ziņo Komisijai par pasākumiem, ko tā paredz veikt saskaņā ar šādiem sīki izstrādātajiem atzinumiem. Komisija izsaka savus komentārus par šo reakciju.

Attiecībā uz noteikumiem par pakalpojumiem attiecīgā dalībvalsts nepieciešamības gadījumā norāda iemeslus, kādēļ nav iespējams ņemt vērā sīki izstrādātos atzinumus."

Direktīvas 6. pants attiecas uz paziņošanas procedūras termiņiem. Datums, kad Komisija ir saņēmusi dalībvalsts iesniegto valsts tehnisko noteikumu projektu un visus pieprasītos dokumentus, ir signāls tāda laikposma sākumam, kura laikā attiecīgajai dalībvalstij ir stingri noteikts pienākums nepieņemt attiecīgo projektu.

Šo laikposmu sauc par bezdarbības laikposmu.

Lēmuma 6. panta 1. punktā minētais trīs mēnešu laikposms ir sākotnējais bezdarbības laikposms. Tas ir laikposms, ko uzskata par nepieciešamu, lai Komisija un pārējās dalībvalstis varētu izskatīt paziņoto teksta projektu un vajadzības gadījumā reaģēt uz to[81].

Papildus šim laikposmam var tikt noteikts papildu bezdarbības laikposms, un tā ilgums ir atkarīgs no paziņotā teksta veida un Komisijas vai citu dalībvalstu reakcijas veida. Lai gan dalībvalstij nosūtītie komentāri nepagarina sākotnējo trīs mēnešu bezdarbības laikposmu, tas pats neattiecas uz sīki izstrādātiem atzinumiem, ko nosūta Komisija vai citas dalībvalstis.

Sīki izstrādāta atzinuma gadījumā, kas attiecas uz brīvprātīgu nolīgumu vai noteikumu projektu par informācijas sabiedrības pakalpojumiem, direktīvā noteikts, ka dalībvalstīm jāievēro četru mēnešu bezdarbības laikposms (6. panta 2. punkts). Sākotnējais bezdarbības laikposms tiek pagarināts tikai par vienu mēnesi.

Visiem pārējiem projektiem, par kuriem sagatavots sīki izstrādāts atzinums, bezdarbības laikposms tiek pagarināts līdz sešiem mēnešiem.

Projekta pieņemšanas atlikšana:

"6. pants

(..)

[81] Izņemot: a) steidzamus gadījumus, b) dalībvalstu normatīvos vai administratīvos aktus, kas aizliedz ražošanu, ciktāl tie nerada šķēršļus preču brīvai kustībai (sk. 7. panta 2. punktu), c) tehniskās specifikācijas vai citas prasības, kas saistītas ar finansiāliem vai fiskāliem pasākumiem (sk. 7. panta 4. punktu).

3. Izņemot projektu noteikumiem par pakalpojumiem, dalībvalstis atliek tehnisko noteikumu projekta pieņemšanu uz 12 mēnešiem no dienas, kad Komisija saņēmusi šīs direktīvas 5. panta 1. punktā minēto paziņojumu, ja trīs mēnešu laikā no minētās dienas Komisija paziņo par savu nodomu ierosināt vai pieņemt direktīvu, regulu vai lēmumu par šo jautājumu saskaņā ar LESD 288. pantu.

4. Dalībvalstis atliek tehnisko noteikumu projekta pieņemšanu uz 12 mēnešiem no dienas, kad Komisija saņēmusi šīs direktīvas 5. panta 1. punktā minēto paziņojumu, ja trīs mēnešu laikā no minētās dienas Komisija paziņo secinājumu, ka tehnisko noteikumu projekts attiecas uz jautājumu, ko aptver direktīvas, regulas vai lēmuma priekšlikums, kas iesniegts Eiropas Parlamentam vai Padomei saskaņā ar LESD 288. pantu.

5. Ja Padome pieņem nostāju pirmajā lasījumā 3. un 4. punktā minētajā bezdarbības laikposmā, minēto laikposmu saskaņā ar 6. punktu pagarina līdz 18 mēnešiem."

Direktīvas 6. panta 3., 4. un 5. punktā ir noteikti daudz ilgāki bezdarbības laikposmi Komisijas – un tikai Komisijas – noteiktās atlikšanas dēļ, kas notiek pēc projekta izskatīšanas. Dalībvalsts atliek projekta pieņemšanu uz 12–18 mēnešiem, ja ir jāveic ES saskaņošanas darbs vai arī tas attiecīgajā jomā jau tiek veikts.

Šī reakcija, kas laika ziņā rada dalībvalstīm visnopietnākās sekas, ir paredzēta, lai novērstu to, ka paziņotais projekts negatīvi ietekmē Savienības līmenī uzsākto tiesību aktu saskaņošanas procesu.

Komisija var noteikt, ka valsts noteikumu projekta pieņemšanu atliek trīs konkrētos gadījumos.

1. Direktīvas 6. panta 3. punkts attiecas uz pirmo gadījumu: Komisija paziņo par savu nodomu ierosināt vai pieņemt direktīvu, regulu vai lēmumu (citiem vārdiem sakot, jebkuru no saistošiem Savienības aktiem saskaņā ar LESD 288. pantu) par to pašu jautājumu, kāds skatīts tehnisko noteikumu projekta tekstā.

Šajā punktā nav precizēts, kas ir domāts ar "nodomu" ierosināt, bet tas attiecas uz skaidri izteiktu nodomu, piemēram, iekļaujot to Komisijas ikgadējā likumdošanas programmā.

Pēc tam dalībvalstīm jāievēro 12 mēnešu bezdarbības laikposms.

Informācijas sabiedrības pakalpojumu jomā Komisija nevar pieprasīt atlikt projekta pieņemšanu, vienkārši paužot savu nodomu ierosināt vai pieņemt saistošu Savienības tiesību aktu, kas attiecas uz dokumenta tematu. Ar to, ka Komisija pašlaik izstrādā Savienības tiesību aktu, nepietiek, lai pamatotu 12 mēnešu bezdarbības laikposmu attiecīgajai dalībvalstij.

2. Otrajā gadījumā (4. punkts) Komisija konstatē, ka paziņotais tehnisko noteikumu projekts attiecas uz jautājumu, uz kuru attiecas direktīvas, regulas vai lēmuma priekšlikums, kas iesniegts Eiropas Parlamentam un Padomei.

Šajā gadījumā, tāpat kā iepriekšējā gadījumā, paziņotājai dalībvalstij ir jāievēro 12 mēnešu bezdarbības laikposms. Pretēji iepriekšējam gadījumam tas attiecas arī uz informācijas sabiedrības pakalpojumu jomu.

3. Direktīvas 6. panta 5. punktā ir paredzēts trešais īpašais gadījums, kad Padome pieņem kopējo nostāju 12 mēnešu atlikšanas laikposmā, kas noteikts divās iepriekšējās situācijās. Šajā gadījumā direktīva paredz, ka dalībvalstij noteikto bezdarbības laikposmu pagarina līdz 18 mēnešiem.

Jāuzsver, ka šajā punktā minētā "kopējā nostāja" ir Savienības likumdošanas procesa posms saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru (iepriekš saukta par koplēmuma procedūru)[82]. Šī procedūra paredz teksta otro lasījumu Eiropas Parlamentā, kad Padome groza Eiropas Parlamenta nostāju, un tas izskaidro nepieciešamību pagarināt bezdarbības laikposmu.

"6. Saistības, kas minētas 3., 4. un 5. punktā, izbeidzas:

a) ja Komisija informē dalībvalstis, ka tā vairs negrasās ierosināt vai pieņemt saistošu aktu;

b) ja Komisija informē dalībvalstis par tās projekta vai priekšlikuma atsaukšanu;

c) ja Eiropas Parlaments un Padome vai Komisija pieņem saistošu tiesību aktu.

Direktīvas 6. punkts attiecas uz dalībvalstij noteiktā bezdarbības laikposma beigām gadījumā, ja Komisija atliek tehnisko noteikumu projekta pieņemšanu.

Tā kā nav skaidrs, cik ilgs ir process, kurā tiks galīgi apstiprināti Savienības tiesību akti, Komisija šo instrumentu izmanto piesardzīgi.

Ir loģiski, ka tad, ja Savienības līmenī plānota vai notiekoša darbība nesniedz rezultātu, 3., 4. un 5. punktā noteiktajiem bezdarbības pienākumiem būtu jābeidzas, lai dalībvalstis varētu pabeigt atlikto likumdošanas darbu valsts līmenī un pieņemt tehniskos noteikumus.

Šie bezdarbības pienākumi zaudē spēku arī tad, kad Padome un Parlaments vai Komisija pieņem izziņoto saistošo Savienības aktu.

Steidzamības procedūra:

"6. pants

[..]

7. Panta 1. līdz 5. punktu piemēro, ja:

a) neatliekamu iemeslu dēļ, ko radījuši nozīmīgi un neparedzami apstākļi attiecībā uz sabiedrības veselības vai drošības aizsardzību, dzīvnieku un augu aizsardzību un noteikumiem par pakalpojumiem arī attiecībā uz sabiedrisko kārtību, jo īpaši – nepilngadīgo aizsardzību, dalībvalstij jāsagatavo tehniskie noteikumi ļoti īsā laikā, lai pieņemtu un ieviestu tos nekavējoties bez konsultēšanās iespējām; vai

b) neatliekamu iemeslu dēļ, ko radījuši nozīmīgi un neparedzami apstākļi attiecībā uz veselības vai drošības aizsardzību un finansiālās sistēmas stabilitāti, jo īpaši – noguldītāju, investoru un

[82] To ieviesa ar Māstrihtas līgumu 1992. gadā, un tās izmantošana tika paplašināta 1999. gadā. Pieņemot Lisabonas līgumu, koplēmuma procedūru pārdēvēja par parasto likumdošanas procedūru, un tā kļuva par galveno lēmumu pieņemšanas procedūru ES tiesību aktu pieņemšanā (LESD 289. un 294. pants).

apdrošināto personu aizsardzību, dalībvalstij ir nekavējoties jāpieņem un jāīsteno noteikumi par finansiālajiem pakalpojumiem.

Dalībvalsts 5. pantā minētajā paziņojumā informē par iemesliem, kas rada pasākumu steidzamību. Komisija cik ātri iespējams sniedz viedokli par paziņojumu. Tā veic nepieciešamos pasākumus gadījumos, kad šī kārtība izmantota nepareizi. Komisija informē Eiropas Parlamentu."

Šajā punktā noteikts, ka bezdarbības laikposmu nepiemēro, ja dalībvalstij, lai reaģētu uz steidzamu, nopietnu jeb nozīmīgu un neparedzamu situāciju, piemēram, dabas katastrofu (nepieciešamība aizsargāt cilvēkus, atmosfēru, augsni vai ūdeni), epidēmiju utt., ir pienākums sagatavot tehniskus noteikumus tūlītējai pieņemšanai, iepriekš nekonsultējoties ar Komisiju un citām dalībvalstīm. Tas attiecas, piemēram, uz gadījumiem, kad dalībvalsts reglamentē kontroli vai aizliegumu attiecībā uz jauniem narkotisko vielu, psihotropo vielu un zāļu veidiem vai veic terorisma apkarošanas pasākumus.

Attiecībā uz noteikumiem par pakalpojumiem dalībvalstis var atsaukties uz steidzamības klauzulu arī tādu neatliekamu jeb steidzamu iemeslu dēļ, ko izraisījuši nopietni un neparedzami apstākļi saistībā ar sabiedrisko kārtību, jo īpaši nepilngadīgo aizsardzība. Šis jēdziens ataino īpašo nozīmi, ko Savienības likumdevējs piešķir nepilngadīgo aizsardzībai saistībā ar informācijas sabiedrības pakalpojumiem. Steidzamības lūgums tika pieņemts, piemēram, attiecībā uz pasākumu projektiem par interneta lietotāju aizsardzību pret vietnēm, kuras kūda vai attaisno terora aktus, un vietnēm, kas izplata nelikumīgus pornogrāfiskus attēlus, kā arī attiecībā uz noteikumu projektiem par sadarbības kārtību starp pakalpojumu sniedzējiem, kas nodrošina šifrētu saziņu, un valstu struktūrām, kas ir pilnvarotas vākt slepenu informāciju tā dēvētās Islāma valsts paplašināšanās kontekstā.

Ja ir noteikumi par finansiālajiem pakalpojumiem, uz steidzamības klauzulu var atsaukties arī tādu steidzamu iemeslu dēļ, ko izraisījuši nopietni apstākļi, kas saistīti ar drošības aizsardzību un finansiālās sistēmas stabilitāti, it īpaši noguldītāju, ieguldītāju un apdrošināto personu aizsardzību. Šī īpašā un ne tik stingrā steidzamības klauzula ir paredzēta tikai informācijas sabiedrības finansiālo pakalpojumu jomā, ņemot vērā konkrētus riskus un prasības, kas raksturīgas šai nozarei.

Šie ārkārtas apstākļi neatbrīvo dalībvalsti no pienākuma paziņot Komisijai par plānotajiem pasākumiem un skaidri pamatot savu steidzamības lūgumu brīdī, kad tiek nosūtīts teksta projekts. Informatīvā paziņojuma 12. punktā paziņotājai dalībvalstij, pamatojoties uz direktīvā minētajiem ierobežotajiem kritērijiem un sabiedriskajām interesēm steidzamības dēļ, ir jānorāda iemesli, kāpēc tā nevar gaidīt trīs mēnešu bezdarbības laikposmu, lai pieņemtu tehnisko noteikumu projektu.

Komisijai ir jānovērtē, vai steidzamības procedūras izmantošana ir pamatota, un pēc iespējas drīzāk jāpauž savs viedoklis par paziņojumu.

Praksē Komisija ļoti rūpīgi analizē norādītos iemeslus, pamatojoties uz abiem 6. panta 7. punktā minētajiem kritērijiem, t. i., situācijas nopietnība un (izņemot finansiālos pakalpojumus) tās neparedzamais raksturs, ņemot vērā šajā pantā minētās sabiedriskās intereses. Abi kritēriji (nopietnība un neparedzamība) ir kumulatīvi. Atkarībā no gadījuma steidzama pieņemšana ir nepieciešama sabiedrības veselības vai drošības aizsardzībai, dzīvnieku aizsardzībai vai augu saglabāšanai un noteikumu par pakalpojumiem gadījumā arī sabiedriskās kārtības nodrošināšanai,

jo īpaši nepilngadīgo aizsardzībai, drošības aizsardzībai un finansiālās sistēmas stabilitātei, jo īpaši noguldītāju, ieguldītāju un apdrošināto personu aizsardzībai.

Ja Komisija uzskata, ka šie kritēriji nav izpildīti, tā noraida steidzamības pieprasījumu, un bezdarbības laikposms sākas no paziņojuma dienas. Taču Komisija var pieņemt šīs procedūras pieteikumu.

Piemēram, ne direktīvas transponēšanas termiņu, ne tiesvedību ES Tiesā nevar uzskatīt par neparedzamiem apstākļiem direktīvas 6. panta 7. punkta nozīmē. Steidzamības procedūra tiek atteikta arī tad, ja pamatojums ir vienīgi ekonomiski apsvērumi vai politiskā programma pirms vēlēšanām. Ir svarīgi atgādināt, ka direktīvas 6. panta 7. punkts ir izņēmums no dalībvalstu pienākuma ievērot 6. panta 1.–5. punktā paredzētos bezdarbības laikposmus. Būtībā tas interpretējams sašaurināti[83].

Lēmums par steidzamības procedūru neskar Komisijas veikto tehnisko noteikumu izvērtējumu pēc būtības, proti, tās analīzi par to, vai paziņotais projekts vai pieņemtais pasākums ir saderīgs ar Savienības tiesību aktiem.

Ja tiek pieņemti pasākumi, attiecībā uz kuriem steidzamības lūgums ir noraidīts, Komisija, neievērojot bezdarbības laikposmu, var pret attiecīgo dalībvalsti sākt LESD 258. pantā minēto pārkāpuma procedūru par direktīvā paredzēto pienākumu neizpildi.

III. Izņēmumi attiecībā uz paziņošanas pienākumu un bezdarbības laikposma ievērošanu

7. pants

Šis pants papildina direktīvas 5. un 6. pantu, nosakot izņēmumus pienākumam paziņot valsts tehnisko noteikumu projektu. Tajā paredzēti arī daži izņēmumi attiecībā uz pienākumu ievērot 6. pantā noteiktos bezdarbības laikposmus.

"1. Direktīvas 5. un 6. pants neattiecas uz tiem dalībvalstu normatīvajiem un administratīvajiem aktiem vai brīvprātīgiem nolīgumiem, ar kuru palīdzību dalībvalstis:

a) panāk atbilstību saistošiem Savienības tiesību aktiem, kā rezultātā pieņem tehniskās specifikācijas vai noteikumus par pakalpojumiem;

b) izpilda saistības, kas rodas no starptautiskiem nolīgumiem, kā rezultātā Savienībā pieņem kopējas tehniskās specifikācijas vai noteikumus par pakalpojumiem;".

Šā izņēmuma robežas vislabāk var ilustrēt, atsaucoties uz direktīvas pamatmērķi, proti, novērst nepamatotus tirdzniecības šķēršļus.

Ja dalībvalstis pieņem tādu pašu noteikumu kopumu, kāds prasīts Savienības tiesību aktā, vienlaikus tiek novērsti tirdzniecības šķēršļi un atšķirības starp valstu tiesību aktiem, un direktīvā noteiktā procedūra vairs nav vajadzīga.

[83] EST 2006. gada 26. oktobra spriedums lietā C-65/05 Komisija / Grieķijas Republika, EU:C:2006:673, un 2014. gada 10. jūlija spriedums lietā C-307/13 *Ivansson* un citi, EU:C:2014:2058.

Šis pamatojums ir tāds pats attiecībā uz starptautiskiem nolīgumiem: ja šādā nolīgumā ir ietverti precīzi noteikumi un nepastāv atšķirības, tad tas, ka visas dalībvalstis pieņem vienotu noteikumu kopumu, principā nevar radīt šķēršļus tirdzniecībai. Šis atbrīvojums attiecas uz starptautiskiem nolīgumiem, kurus parakstījušas visas dalībvalstis.

Situācija ir atšķirīga, ja Savienības tiesību akts vai starptautisks nolīgums tiek īstenots ar pasākumiem, kas dažādās dalībvalstīs var atšķirties, vai ja vienotie noteikumi, kas ir jātransponē, tiek papildināti ar noteikumiem, kuri attiecas vienīgi uz valsti.

Vairākos spriedumos ir precizēta Direktīvas (ES) 2015/1535 7. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētā izņēmuma piemērošanas joma, saskaņā ar kuru dalībvalstīm nav pienākuma paziņot tekstus, ar kuru palīdzību tās panāk atbilstību saistošiem ES tiesību aktiem, kā rezultātā pieņem tehniskās specifikācijas vai noteikumus par informācijas sabiedrības pakalpojumiem.

1996. gadā[84] Tiesa atgādināja, ka ir jābūt tiešai saiknei starp saistošu Savienības aktu un valsts pasākumu, lai to kvalificētu kā īstenošanas pasākumu, kas atbrīvots no paziņošanas prasības saskaņā ar Direktīvas 83/189/EEK 10. pantu (tagad Direktīvas (ES) 2015/1535 7. panta 1. punkta a) apakšpunkts).

1999. gadā apvienotajās lietās *Albers*, *Van den Berkmortel* un *Nuchelmans*[85] Tiesa uzskatīja, ka, izdodot aizliegumu lietot klenbuterolu liellopu nobarošanai, Nīderlande ir izpildījusi Direktīvā 86/469/EEK noteiktos pienākumus attiecībā uz dzīvnieku un svaigas gaļas atlieku pārbaudi un ka tādēļ tehniskie noteikumi saskaņā ar Direktīvas 83/189/EEK 10. pantu (tagad Direktīvas (ES) 2015/1535 7. pants) ir atbrīvoti no paziņošanas pienākuma.

Savukārt spriedumā *Unilever* lietā[86] Tiesa precizēja, ka uz Direktīvas 98/34/EK 10. pantu (tagad Direktīvas (ES) 2015/1535 7. pants) nevar atsaukties, ja direktīvas noteikums piešķir dalībvalstij pietiekamu rīcības brīvību. Tā tas bija minētajā lietā. Itālija apgalvoja, ka Padomes Direktīva 79/112/EEK par pārtikas produktu marķēšanu uzliek pienākumu marķējumā iekļaut ziņas par ražojuma izcelsmes vietu vai pirmavotu gadījumos, kad šādu ziņu nenorādīšana var būtiski maldināt patērētāju attiecībā uz pārtikas produkta patieso izcelsmi vai pirmavotu. Tiesa uzskata, ka šī tiesību norma ir formulēta vispārīgi un atstāj pietiekamu rīcības brīvību. Tāpēc valsts noteikumus par olīveļļas izcelsmes marķēšanu nevar uzskatīt par valsts noteikumiem, kas atbilst saistošam Kopienas tiesību aktam Direktīvas 98/34/EK 10. panta 1. punkta pirmā ievilkuma nozīmē (tagad Direktīvas (ES) 2015/1535 7. panta 1. punkta a) apakšpunkts).

Šādu direktīvas 7. panta 1. punkta a) apakšpunkta šauro interpretāciju Tiesa apstiprināja spriedumā *Canal Satélite Digital* lietā[87]. Šajā spriedumā Tiesa atkārtoti uzsvēra, ka Direktīvas 98/34/EK 10. pants (tagad Direktīvas (ES) 2015/1535 7. pants) liecina, ka pienākums paziņot un ievērot bezdarbības laikposmu neattiecas uz dalībvalstu normatīvajiem un administratīvajiem aktiem vai brīvprātīgiem nolīgumiem, ar kuru palīdzību dalībvalstis panāk atbilstību saistošiem Savienības tiesību aktiem, kā rezultātā pieņem tehniskās specifikācijas. Ciktāl ar pamatlietā aplūkoto valsts pasākumu tika transponēta Direktīva 95/47/EK par standartu izmantošanu televīzijas signālu pārraidē, un tikai tiktāl, nebūtu pienākuma to paziņot saskaņā ar Direktīvu 98/34/EK (tagad Direktīva (ES) 2015/1535). Tomēr, ņemot vērā Direktīvas 95/47/EK

84 Lieta C-289/94 Komisija/Itālija, EU:C:1996:330.

85 Lieta C-425/97 *Albers*, lieta C-426/97 *Van den Berkmortel*, lieta C-427/97 *Nuchelmans*, EU:C:1999:243.

86 Lieta C-443/98 *Unilever*, EU:C:2000:496.

87 Lieta C-390/99 *Canal Satélite Digital*, EU:C:2002:34.

saturu, Tiesa uzskatīja, ka attiecīgais valsts tiesiskais regulējums, ciktāl ar to ir izveidota administratīvu atļauju iepriekšējas izsniegšanas sistēma, kas faktiski nav paredzēta Direktīvā 95/47/EK, nevar tikt kvalificēts kā tāds tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru dalībvalsts panāk atbilstību saistošam Kopienas tiesību aktam, kā rezultātā pieņem tehniskās specifikācijas.

Tāda pati argumentācija attiecas uz pasākumiem, kas pieņemti, lai panāktu atbilstību starptautiskam nolīgumam, kurā ir ietverti īpaši noteikumi par īstenošanu, un novirzīšanās no tiem nav paredzēta. Uz pasākumiem, kas pieņemti, lai panāktu atbilstību nolīgumam, kura līgumslēdzējas puses ir visas dalībvalstis, attiecas šis izņēmums; ja tie ir pasākumi, kas pieņemti, lai panāktu atbilstību starptautiskam nolīgumam, kura līgumslēdzējas puses nav visas dalībvalstis, par tiem ir jāpaziņo.

"c) izmanto saistošos Savienības tiesību aktos paredzētās drošības klauzulas;"

Dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/1535 nav jāpaziņo Komisijai pagaidu pasākumu projekti, kurus saskaņā ar LESD 114. pantu ir atļauts veikt atbilstīgi ES direktīvu drošības klauzulai. Minētā panta 10. punktā ir teikts, ka "*saskaņošanas pasākumos vajadzības gadījumā paredz drošības klauzulu, kas ļauj dalībvalstīm viena vai vairāku 36. pantā minētu un ar ekonomiku nesaistītu iemeslu dēļ veikt provizoriskus pasākumus, attiecībā uz kuriem kontroli īsteno Savienība*".

Šie ar ekonomiku nesaistītie iemesli var būt saistīti ar sabiedrības morāli, sabiedrisko kārtību vai sabiedrības drošību, cilvēku, dzīvnieku vai augu veselības un dzīvības aizsardzību, mākslinieciskū vai arheoloģisku vērtību aizsardzību vai rūpnieciskā un komerciālā īpašuma aizsardzību.

"d) piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/95/EK 12. panta 1. punktu"[88]

Dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/1535 nav jāpaziņo valsts tehnisko noteikumu projekti saistībā ar Direktīvas par produktu vispārējo drošību 12. panta 1. punkta piemērošanu.

Šajā pantā ir noteikts: "*Ja dalībvalsts pieņem vai nolemj pieņemt, iesaka vai ar piespiedu līdzekļiem vai brīvprātīgi vienojas ar ražotājiem un izplatītājiem par pasākumiem vai darbībām, lai aizkavētu, ierobežotu vai lai piemērotu konkrētus nosacījumus produktu iespējamai laišanai tirgū vai izmantošanai šīs pašas dalībvalsts teritorijā tādēļ, ka produkts rada nopietnu risku, tad tā nekavējoties to paziņo Komisijai, izmantojot RAPEX sistēmu*[89]*. Tā tūlīt informē Komisiju arī par visu šādu pasākumu vai darbību izmaiņām vai atsaukšanu".*

"e) nosaka sev ierobežojumus Eiropas Savienības Tiesas sprieduma īstenošanai;

[88] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/95/EK (2001. gada 3. decembris) par produktu vispārēju drošību (OV L 11, 15.1.2002., 4. lpp.).

[89] *RAPEX* ir vienota ātrās brīdināšanas sistēma bīstamu patēriņa preču jomā, tās juridiskais pamats ir Direktīva 2001/95/EK par produktu vispārēju drošību. *RAPEX* darbības jomā ir visi nepārtikas produkti, kas paredzēti patērētājiem vai ko saprātīgi paredzamos apstākļos var izmantot patērētāji, izņemot farmaceitiskos un medicīniskos produktus.

Dalībvalstīm nav jāpaziņo par valsts pasākumiem, kuru vienīgais mērķis ir īstenot EST spriedumu attiecībā uz citu aspektu, kas nav tehnisko noteikumu paziņošana. Šīs Tiesas, kas atbild par Savienības tiesību aktu ievērošanas nodrošināšanu, spriedumi ir jāizpilda nekavējoties.

"f) nosaka sev ierobežojumus tehnisko noteikumu grozīšanai 1. panta 1. punkta f) apakšpunkta nozīmē saskaņā ar Komisijas pieprasījumu, lai likvidētu šķērsli tirdzniecībai, vai, attiecībā uz noteikumiem par pakalpojumiem, šķēršļus pakalpojumu brīvai apritei vai pakalpojumu sniedzēju tiesībām veikt uzņēmējdarbību."

Dalībvalstīm nav jāpaziņo par valsts pasākumiem, kuru vienīgais mērķis ir grozīt tehniskos noteikumus, lai novērstu šķēršļus, atbildot uz Komisijas pieprasījumu, piemēram, sīki izstrādāta atzinuma vai komentāru veidā, jo šie pasākumi precīzi atbilst Direktīvas (ES) 2015/1535 mērķim[90].

"2. Direktīvas 6. pants neattiecas uz dalībvalstu normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, kas aizliedz ražošanu, ciktāl tie nerada šķēršļus ražojumu brīvai apritei."

Saskaņā ar šā punkta noteikumiem bezdarbības laikposmu nepiemēro pasākumiem, kuru mērķis ir aizliegt ražošanu, ciktāl tie netraucē preču brīvo kustību Savienībā. Šajā gadījumā ir acīm redzams, ka pasākumu pieņemšanas atlikšana ir lietderīga tikai tad, ja ražošanas aizliegumi rada potenciālu risku radīt tehniskus šķēršļus tirdzniecībai iekšējā tirgū.

"3. Direktīvas 6. panta 3. līdz 6. punkts neattiecas uz 1. panta 1. punkta f) apakšpunkta otrās daļas ii) punktā minētajiem brīvprātīgajiem nolīgumiem."

Saskaņā ar šā punkta noteikumiem brīvprātīgajiem nolīgumiem nepiemēro atlikšanas un bezdarbības pienākumus, kas piemērojami valsts noteikumu projektiem par tematu, uz kuru attiecas pašreizējais vai gaidāmais likumdošanas darbs Savienības līmenī.

<u>Fiskāli vai finansiāli pasākumi</u>

"4. Direktīvas 6. pants neattiecas uz 1. panta 1. punkta f) apakšpunkta otrās daļas iii) punktā minētajām tehniskajām specifikācijām vai citām prasībām, vai noteikumiem par pakalpojumiem."

Saistībā ar tehnisko noteikumu projektiem, kas attiecas uz fiskāliem vai finansiāliem pasākumiem, tika uzskatīts, ka nav lietderīgi piemērot bezdarbības pienākumus pasākumiem, kas saistīti ar dalībvalstu fiskālo sistēmu.

[90] Lieta C-26/11 *Belgische Petroleum Unie* un citi, EU:C:2013:44.

Tomēr tas, ka paziņotājai dalībvalstij nav bezdarbības pienākuma, neizslēdz to, ka Komisija vai cita dalībvalsts var reaģēt uz šiem projektiem ar komentāriem vai sīki izstrādātiem atzinumiem (sk. 7. panta 4. punktu).

* * *

Lasot Direktīvas (ES) 2015/1535 5., 6. un 7. pantu, var secināt, ka tehniskajiem noteikumiem piemērojamā informēšanas procedūra ir diezgan sarežģīta. Komisijas dienestu izstrādātajās un valstu kontaktpunktiem izplatītajās pamatnostādnēs sīki paskaidrots, kā procedūra darbojas praksē (piemēram: Praktiskas pamatnostādnes par fiskālu vai finansiālu pasākumu definēšanu un paziņošanu Direktīvas (ES) 2015/1535 vajadzībām vai Pamatnostādnes par steidzamības procedūru pārvaldību saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/1535 6. panta 7. punktu).

Turklāt Direktīvas par tehniskajiem noteikumiem prasības uzliek dalībvalstīm ļoti stingrus pienākumus, ko līdzsvaro tiesības reaģēt uz citu dalībvalstu sagatavoto valsts noteikumu projektiem un iespēja ietaupīt laiku daudz sarežģītākām procedūrām gan Savienības, gan valstu līmenī, ko izraisītu vēlākas procedūras, kas būtu vērstas vienīgi uz jau pastāvošu regulatīvo šķēršļu likvidēšanu.

Ja dalībvalstis nepilda pienākumu iesniegt Komisijai savus tehnisko noteikumu projektus vai neievēro direktīvā noteiktos bezdarbības laikposmus, Komisija var sākt pārkāpuma procedūru saskaņā ar LESD 258. pantu, kā minēts iepriekš. Ja attiecīgā dalībvalsts neievēro ES tiesību aktus, procedūra var būt par pamatu EST spriedumam par pienākumu neizpildi[91].

Savukārt privātpersonas var atsaukties uz to, ka pret tām nevar vērst tehniskos noteikumus, kas tām ir jāievēro, bet kas nav paziņoti[92]. Turklāt spriedumā *Unilever* lietā Tiesa secināja, ka pasākumu, kas ir paziņots, bet vēlāk pieņemts Direktīvas (ES) 2015/1535 6. pantā noteiktajā bezdarbības laikposmā, nevar īstenot pret privātpersonām[93].

---

91 Atsauce uz šiem spriedumiem ir sniegta bibliogrāfijas III punktā.

92 Lieta C-194/94 *CIA Security* EU:C:1996:172; lieta C-226/97 *Lemmens* EU:C:1998:296; lieta C-26/11 *Belgische Petroleum Unie un citi* EU:C:2013:44; lieta C-285/15 *Beca Engineering* EU:C:2016:295 un lieta C-336/14 *Ince* EU:C:2016:72*;* lieta C-299/17 *VG Media*, EU:C:2019:716.

93 Lieta C-443/98 *Unilever*, EU:C:2000:496, un lieta C-95/14 *Unic* un *Uni.co.pel*, EU:C:2015:492.

III NODAĻA. INFORMĀCIJAS SNIEGŠANAS KĀRTĪBA ATTIECĪBĀ UZ STANDARTIEM

Tā kā kopš 2013. gada 1. janvāra uz Eiropas standartizāciju attiecas īpaša regula[94], standartizācijas sadaļa ir svītrota no Direktīvas 98/34/EK[95], izņemot pašreizējo Direktīvas (ES) 2015/1535 4. pantu (bijusī Direktīvas 98/34/EK 7. panta 2. punkta otrā daļa).

"4. pants

Dalībvalstis saskaņā ar 5. panta 1. punktu dara Komisijai zināmus visus pieprasījumus standartu iestādēm sagatavot tehniskās specifikācijas vai standartu konkrētiem ražojumiem, lai par šādiem ražojumiem pieņemtu tehniskos noteikumus tehnisku noteikumu projektu veidā, un paziņo to pieņemšanas pamatojumu."

Standarti ir definēti kā tehniskas specifikācijas, ko pieņēmusi atzīta standartizācijas iestāde, atkārtotai vai ilgstošai piemērošanai; atbilstība tiem nav obligāta.

Šis pants attiecas uz konkrētiem gadījumiem, kad dalībvalstīm valsts standarti jāpadara obligāti, izmantojot tehniskos noteikumus.

Patiešām, lai panāktu, ka tiek ievēroti standarti, kas būtībā ir brīvprātīgi, dalībvalsts var izmantot divas procedūras:

- tā var padarīt spēkā esošos standartus par obligātiem un, to darot, pārveidot tos par tehniskiem noteikumiem;

- tā var pieprasīt savas valsts standartizācijas iestādei sagatavot standartus, lai izstrādātu tehniskos noteikumus.

Direktīvas 4. pantā ir paredzēts dalībvalstu pienākums paziņot Komisijai par valstu standartizācijas iestādēm adresētiem pieprasījumiem izstrādāt tehniskos noteikumus (pirmais gadījums) vai valsts standartu (otrais gadījums) attiecībā uz konkrētiem ražojumiem, nolūkā ieviest tehniskus noteikumus.

Šā pienākuma iemesls ir vienkāršs – valstu standarti, kas daļēji vai papildinot valsts tehniskos noteikumus varētu radīt šķēršļus iekšējā tirgus pienācīgai darbībai.

---

[94] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.).

[95] Lietā T-229/17 Vācija/Komisija, EU:T:2019:236, ES Vispārējā tiesa apstiprināja, ka ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012 no Direktīvas 98/34/EK ir svītroti visi noteikumi, kas saistīti ar Eiropas saskaņošanas procedūru.

IV NODAĻA. PASTĀVĪGĀ KOMITEJA

"2. pants

Pastāvīgo komiteju izveido no dalībvalstu ieceltiem pārstāvjiem, kuri var lūgt ekspertu vai padomdevēju palīdzību; tās priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis.

Komiteja pieņem savu reglamentu.

3. pants

1. Komiteja tiekas vismaz divas reizes gadā.

Komiteja tiekas īpašā sastāvā, lai izskatītu jautājumus, kas attiecas uz Informācijas sabiedrības pakalpojumiem.

2. Komisija Komitejai iesniedz ziņojumu par šajā direktīvā minēto kārtību īstenošanu un piemērošanu un iesniedz priekšlikumus pastāvošo vai paredzamo tirdzniecības šķēršļu likvidēšanai.

3. Komiteja izsaka savu atzinumu par 2. punktā minētajiem paziņojumiem un priekšlikumiem un var sakarā ar to ierosināt, jo īpaši, lai Komisija:

a) vajadzības gadījumā, lai izvairītos no iespējamiem šķēršļiem tirdzniecībai, nodrošina, ka attiecīgās dalībvalstis savstarpēji vienojas par atbilstīgiem pasākumiem;

b) veic visus nepieciešamos pasākumus;

c) nosaka jomas, kurās vajadzīga saskaņošana, un, ja rodas tāda vajadzība, veic attiecīgu saskaņošanu konkrētajā nozarē.

4. Komisijai jākonsultējas ar Komiteju:

a) lemjot par faktisko sistēmu, saskaņā ar kuru realizē šajā direktīvā paredzēto informācijas apmaiņu, un izmaiņām tajā;

b) pārbaudot šajā direktīvā paredzētās sistēmas darbību.

5. Komisija var konsultēt Komiteju par jebkuru tehnisko noteikumu provizorisko projektu, ko tā saņēmusi.

6. Jebkādus jautājumus par šīs direktīvas īstenošanu var iesniegt Komitejai pēc tās priekšsēdētāja vai dalībvalsts pieprasījuma.

7. Komitejas sēdes un tai iesniedzamā informācija ir konfidenciāla.

Tomēr Komiteja un valsts iestādes var – ar noteikumu, ka ir ievērota nepieciešamā piesardzība, – eksperta viedokļa iegūšanai konsultēties ar fiziskām vai juridiskām personām, tostarp ar personām privātajā sektorā.

8. Attiecībā uz noteikumiem par pakalpojumiem Komisija un Komiteja var konsultēties ar fiziskām vai juridiskām personām rūpniecībā vai akadēmiskajā jomā un, ja iespējams, ar pārstāvju organizācijām, kas var sniegt ekspertu atzinumu jebkuru noteikumu par pakalpojumiem projektu sociāliem un sabiedriskiem mērķiem un sekām, un ņemt vērā to padomu, ja tai izvirzīta šāda prasība."

Direktīvas 2. un 3. pantā ir izklāstīts Pastāvīgās komitejas sastāvs un uzdevumi.

Komitejā ietilpst dalībvalstu valsts iestāžu pārstāvji, un tās priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis. Tā ir kompetenta attiecībā uz tehniskajiem noteikumiem, un tā ir galvenais kontaktpunkts visu ar direktīvas īstenošanu saistīto jautājumu apspriešanai. Tādēļ tai ir ļoti svarīgi uzdevumi procedūras darbības uzraudzībā un paziņojumos izvirzīto politikas jautājumu pārbaudē, kā arī valsts iestāžu administratīvā tīkla izveidē.

Dalībvalstis un Komisija ir vienojušās par šīs struktūras darbības noteikumiem, jo direktīvā noteikts, ka Komiteja pieņem savu reglamentu. Vienīgie noteikumi, kas direktīvā paredzēti attiecībā uz Pastāvīgo komiteju, ir pienākums tikties vismaz divas reizes gadā un garantēt gan tai iesniegtās informācijas, gan tās darba konfidencialitāti.

Tomēr šī rīcības brīvība neliedz Komitejai un valsts iestādēm izmantot tādu privātā sektora fizisko vai juridisko personu īpašās zināšanas, kas spēj pārbaudīt paziņotos projektus un sagatavot atzinumu. Šādas konsultācijas var būt nepieciešamas, jo dalībvalstu valsts iestādēm ne vienmēr ir nepieciešamās zināšanas un resursi šā uzdevuma veikšanai. Direktīva to pieļauj, ja vien saskaņā ar 5. panta 4. punktu dalībvalstis skaidri nepieprasa, lai izņēmuma kārtā to sniegtie paziņojumi tiktu izskatīti konfidenciāli. Šajā gadījumā Komitejai ir jāveic vajadzīgie piesardzības pasākumi, lai aizsargātu dalībvalstu likumīgās un pienācīgi pamatotās intereses.

Praksē Pastāvīgā komiteja tiekas divas reizes gadā. Šīs sanāksmes sasauc Komisija.

Pastāvīgās komitejas sanāksmes dod iespēju Komisijas dienestiem un dalībvalstīm apmainīties ar viedokļiem par visiem direktīvas piemērošanas aspektiem.

Šajā sanāksmēs jebkādus jautājumus par direktīvas īstenošanu var iesniegt Pastāvīgajai komitejai pēc tās priekšsēdētāja vai dalībvalsts pieprasījuma.

Turklāt Komisijai ar to jāapspriežas par dažiem jautājumiem, tostarp par to, kāda sistēma praksē izmantojama informācijas apmaiņai, kā noteikts direktīvā.

Komiteja pauž viedokli par Komisijas iesniegtajiem priekšlikumiem, kuru mērķis ir ierobežot esošos vai iespējamos tirdzniecības šķēršļus: piemēram, tā var lūgt Komisiju veicināt dialogu starp dalībvalstīm, lai tās, piemērojot subsidiaritātes principu, varētu rast savstarpējus risinājumus. Šāda dialoga veicināšana atbilst Direktīvas (ES) 2015/1535 būtībai, kuras mērķis ir likvidēt šķēršļus to rašanās vietā ar profilaksi, nevis piespiešanu.

Reizi divos gados Komisija par direktīvas piemērošanas rezultātiem iesniedz Komitejai ziņojumu, ko tā nosūta Eiropas Parlamentam un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai (sk. 8. pantu).

Pastāvīgā komiteja var īpaši lūgt Komisiju noteikt jomas, kurās ir nepieciešama valstu tiesību aktu saskaņošana, un sākt darbu Eiropas līmenī (direktīvas vai regulas priekšlikuma sagatavošana).

Tā izveido to valstu iestāžu sarakstu, kuras nav centrālās valdības un kuru tehniskie noteikumi ir direktīvas piemērošanas jomā, un izskata visus direktīvas grozījumu projektus.

Komiteja ir arī forums diskusijām par daudziem jautājumiem, sākot ar tehniskām problēmām, kas radušās informācijas apmaiņā pa elektronisko pastu, un beidzot ar grūtībām, ko rada Direktīvā (ES) 2015/1535 paredzētās paziņošanas procedūras pārklāšanās ar citos Savienības aktos paredzētajām paziņošanas procedūrām.

Papildus Pastāvīgās komitejas sanāksmei dalībvalstīs rīkotās sanāksmes vajadzības gadījumā paplašina tiešo saziņu starp valsts iestāžu pārstāvjiem, kas atbild par tehnisko noteikumu projektiem, un Komisijas dienestiem.

Šīs sanāksmes arī dod iespēju sazināties ar dalībvalstu centrālo struktūru pārstāvjiem, kas atbild par Direktīvas (ES) 2015/1535 piemērošanu, lai atrisinātu praktiskās problēmas, kas radušās, piemērojot informācijas procedūru, rastu risinājumus, kas ļaus pabeigt pārkāpuma procedūras, kuras Komisija sākusi par valsts noteikumu projektu nepaziņošanu, vai izvairīties no šādām procedūrām.

V NODAĻA. DIREKTĪVAS PIEMĒROŠANA

I. Ziņojumi un statistika

"8. pants

Komisija ik pēc diviem gadiem Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņo par šīs direktīvas piemērošanas rezultātiem.

Saņemto paziņojumu gada statistiku Komisija publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī."

Šajā pantā ir noteikti Komisijas pienākumi, kas jāievēro, lai nodrošinātu pārredzamību attiecībā uz informācijas par Direktīvas (ES) 2015/1535 piemērošanu gan attiecībā uz Eiropas Savienības iestādēm, gan struktūrām, kas pārstāv Savienības pilsoņu politiskās un ekonomiskās intereses, kā arī pašiem pilsoņiem.

Ziņojumos, ko Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, ir izklāstīta direktīvas darbība atsauces periodā[96].

Komisija 2003. gadā publicēja īpašu ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par Direktīvas 98/34/EK piemērošanas izvērtējumu informācijas sabiedrības pakalpojumu jomā, lai izvērtētu situāciju, jo 1999. gada augustā direktīvu attiecināja arī uz šo nozari[97].

Atsauce uz direktīvu tehnisko noteikumu pieņemšanas laikā

"9. pants

Ja dalībvalstis pieņem tehniskus noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce."

Šajā pantā ir noteikts, ka dalībvalstīm jauno tehnisko noteikumu tekstā, ko tās pieņem, vai teksta papildinājumā tā publicēšanas brīdī ir jāatsaucas uz Direktīvu (ES) 2015/1535. Šīs atsauces formulējums ir atstāts dalībvalstu ziņā.

Lai gan šī atsauce nav absolūta garantija tam, ka dalībvalsts ievēro direktīvu, tā vismaz paredz pieņēmumu, ka tehniskie noteikumi ir pienācīgi paziņoti.

Šis pienākums ir fundamentāli svarīgs privātpersonām, kuras ir pilnvarotas izmantot savas tiesības gadījumā, ja tehniskie noteikumi tiek pieņemti bez iepriekšējas paziņošanas (sk. judikatūru, kas minēta nākamajā VI nodaļā).

III. Grafiks un piemērošanas metodes

Direktīva 83/189/EEK tika pieņemta 1983. gada 28. martā un stājās spēkā 1984. gada 31. martā.

Pirmo reizi to grozīja ar Direktīvu 88/182/EEK, kas stājās spēkā 1989. gada 1. janvārī. Otrais grozījums stājās spēkā 1995. gada 30. jūnijā un tika ieviests ar Direktīvu 94/10/EK.

---

96 Uz šiem spriedumiem ir izdarīta atsauce bibliogrāfijas I punktā.

97 COM(2003) 69 galīgā redakcija, 13.2.2003.

Pēc tam procedūra tika kodificēta ar 1998. gada 22. jūnija Direktīvu 98/34/EK un grozīta ar 1998. gada 20. jūlija Direktīvu 98/48/EK galvenokārt, lai paplašinātu tās piemērošanu informācijas sabiedrības pakalpojumiem. Paplašinājums stājās spēkā 1999. gada 5. augustā.

Kodificētā Direktīva 98/34/EK pēc tam tika kodificēta un aizstāta ar 2015. gada 9. septembra Direktīvu (ES) 2015/1535, kas stājās spēkā 2015. gada 7. oktobrī.

Veids, kādā šīs direktīvas tika transponētas, tāpat kā jebkura cita direktīva, tika atstāts dalībvalstu ziņā saskaņā ar LESD 288. pantu, kurā noteikts: "*Direktīvas tām dalībvalstīm, kurām tās adresētas, uzliek saistības attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm noteikt to īstenošanas formas un metodes.*"[98]

Direktīvu (ES) 2015/1535 raksturo tas, ka tajā ir ietverts liels skaits procesuālo noteikumu, kas dalībvalstīm bija jāīsteno.

VI NODAĻA. PRIVĀTPERSONU UN NOZARES PIEKĻUVE INFORMĀCIJAI UN TO REAĢĒŠANAS IESPĒJAS

Lai gan Direktīvas (ES) 2015/1535 īstenošana galvenokārt ir jautājums, kas saistīts ar informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu jomā, proti, Komisijai un dalībvalstīm, informācija par tehnisko noteikumu projektiem ir ļoti svarīga visiem Savienības iedzīvotājiem.

Komisija aicina visus ekonomikas dalībniekus, faktiskos paziņošanas procedūras labuma guvējus, tostarp visas informācijas sabiedrības pakalpojumu saņēmēju kategorijas (uzņēmumus, speciālistus, patērētājus u. c.), pietiekami laicīgi iepazīties ar visiem dalībvalstu sagatavotajiem tiesību aktu un noteikumu projektiem, lai, ja viņi to vēlētos, varētu:

- paredzēt turpmāku valsts tehnisko noteikumu pieņemšanu citās dalībvalstīs, pielāgojot to izstrādi, lai panāktu atbilstību šo tekstu precīzam saturam. Tādējādi ražotāji un pakalpojumu sniedzēji, kad pienāk laiks, var nekavējoties piedāvāt ražojumus un pakalpojumus, kas pilnībā atbilst šo noteikumu prasībām;

- paust viedokli par nepieciešamajiem grozījumiem ierosinātajos tehniskajos noteikumos, kas var radīt šķēršļus tirdzniecībai, lai veicinātu piekļuvi ražojumiem un informācijas sabiedrības pakalpojumiem pārrobežu līmenī. Ekonomikas dalībnieki var iesniegt komentārus par grūtībām, kas var rasties, piemērojot dokumentus attiecīgajā jomā pēc to pieņemšanas.

  Tā ir nenovērtējama informācija Komisijas dienestiem, jo tiem nav līdzvērtīgas praktiskās pieredzes attiecīgajās jomās.

  Šos komentārus var iesniegt tieši, izmantojot *TRIS* (tehnisko noteikumu informācijas sistēma)[99] (sk. tālāk), vai nosūtīt attiecīgajiem Komisijas dienestiem vai valsts iestādēm, kas atbild par Direktīvas (ES) 2015/1535 pārvaldību tehnisko noteikumu jomā. Komisija un dalībvalstis var ņemt tos vērā, analizējot attiecīgo tehnisko noteikumu projektu un sagatavojot

98 Pretstatā regulām, kas "uzliek saistības kopumā" un "tieši piemērojamas visās dalībvalstīs".

99 https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/lv/

komentārus vai sīki izstrādātus atzinumus, kas nosūtāmi paziņotājai dalībvalstij, lai svītrotu projektā norādītos protekcionistiskos elementus.

Lai pilnībā izmantotu Eiropas Savienības pilsoņiem un uzņēmumiem pieejamās iespējas saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/1535, privātpersonām un uzņēmumiem ir jāiepazīstas ar informācijas avotiem, ko Komisija ir darījusi viegli pieejamus.

1. *TRIS* datubāze

Direktīvas (ES) 2015/1535 7. apsvērumā ir teikts: *Iekšējā tirgus mērķis ir radīt vidi, kas regulē uzņēmumu konkurētspēju. Paplašināta informācijas sniegšana ir viens no veidiem, kā palīdzēt uzņēmumiem izmantot šā tirgus priekšrocības. Tāpēc ir nepieciešams dot iespēju ekonomikas dalībniekiem sniegt savu izvērtējumu par citu dalībvalstu ierosināto tehnisko noteikumu ietekmi ..”*.

Lai atvieglotu iedzīvotāju un nozares piekļuvi valstu tehniskajiem noteikumiem, Komisija ir izstrādājusi visaptverošu datubāzi *TRIS* (tehnisko noteikumu informācijas sistēma), kurā iekļauti visi paziņotie dokumentu projekti (un dalībvalstu pieņemtie galīgie teksti) un kura ir publiski pieejama *Europa* vietnē[100].

Papildus labi izstrādātajai meklēšanas funkcijai, izmantojot dažādus kritērijus, piemēram, paziņojuma numuru, valsti, datumu, ražojumu, atslēgvārdus utt., kas ļauj identificēt valsts tehnisko noteikumu projektus, kā arī jau pieņemtos tekstus, jebkura ieinteresētā persona var izmantot *TRIS* vietnes automātisko “Brīdināšanas sistēmu”. Visām ieinteresētajām personām ir jāreģistrējas un jāizvēlas viena vai vairākas paziņojumu kategorijas. *TRIS* automātiski nosūtīs abonentam e-pastu, tiklīdz datubāzē būs augšupielādēts jauns paziņotais teksts izvēlētajā kategorijā vai kategorijās.

2. Ieinteresēto personu iesniegtā informācija

Ja iedzīvotāji vai nozares pārstāvji uzskata, ka izskatāmais projekts vēlāk varētu radīt problēmas iekšējam tirgum / var kavēt tirdzniecības attiecības Eiropas Savienībā, viņi var darīt zināmas visas bažas un iesniegt savus komentārus vai nu Komisijai, vai iestādēm, kas attiecīgajā dalībvalstī atbild par projektu, e-pasta vai pasta vēstulē.

Piezīmes, kurās ieinteresētās personas informē Komisiju par savu nostāju attiecībā uz tehnisko noteikumu projektu, tiek augstu vērtētas un uzskatītas par ļoti noderīgām, jo tās var veicināt visaptverošāku izpratni par valstu tiesību aktu projektiem.

Lai garantētu direktīvas 7. apsvērumā noteikto principu ievērošanu, Komisijas dienesti līdztekus *TRIS* ir izstrādājuši IT funkciju, kas ļauj ieinteresētajām personām iesniegt savus komentārus jebkurā ES oficiālajā valodā saistībā ar jebkuru konkrētu paziņojumu tieši *TRIS*.

Tehnisko noteikumu informācijas sistēmas (*TRIS*) datubāzes funkcija “Piezīmes” ir pieejama:

https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/lv/.

Šī funkcija ļauj iesniegt piezīmes par visiem paziņojumiem, attiecībā uz kuriem joprojām turpinās bezdarbības laikposms. Piezīmes *TRIS* datubāzē var iesniegt publiski redzamā veidā vai “konfidenciāli”. Pēdējā gadījumā par piezīmēm būs informēti tikai Komisijas dienesti.

[100] https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/lv/

Tiklīdz ieinteresētā persona ir augšupielādējusi piezīmi pareizajā formā un vajadzīgajā formātā, Komisijas dienests, kas atbild par procedūras pārvaldību, apstiprina piezīmes saņemšanu, izmantojot funkciju *TRIS* datubāzē. Piezīme tiek nekavējoties nodota attiecīgajiem Komisijas dienestiem, kas atbild par konkrētajiem ES tiesību aktiem.

Lai piezīmes tiktu ņemtas vērā, tās jāiesniedz pēc iespējas drīzāk bezdarbības laikposmā.

Tomēr ieinteresēto personu nostāja nevar būt saistoša Komisijai, lemjot par to, vai reaģēt vai nereaģēt uz konkrētu paziņojumu, vai lemjot par tās reakcijas veidu(-iem) vai pamatojumu. Patiešām, dažādas ieinteresētās personas var iesniegt atšķirīgus (un pat pretrunīgus) viedokļus par konkrētu paziņojumu. Šajā saistībā ir būtiski uzsvērt, ka Komisija pieņem oficiālus lēmumus neatkarīgi, stingri ievērojot ES tiesību aktus un Tiesas judikatūru, ņemot vērā tās rīcībā esošo informāciju un saskaņā ar tās iekšējiem lēmumu pieņemšanas noteikumiem.

Visbeidzot, Komisija neatbild uz ieinteresēto personu sniegtajām piezīmēm, ņemot vērā stingro grafiku un to, ka tā katru gadu saņem vairākus simtus paziņojumu par valsts tehnisko noteikumu projektiem, kā arī tūkstošiem saistīto iesniegumu no ieinteresētajām personām[101].

3. Valstu kontaktpunkti

Ieinteresētās personas var arī reaģēt uz tehnisko noteikumu projektu, nosūtot savas piezīmes dalībvalstu centrālajām vienībām (norādītas *TRIS* vietnē[102]), kuras atbild par valsts tehnisko noteikumu projektu paziņošanu Komisijai.

4. Piekļuve dokumentiem

Dialogs starp paziņotāju dalībvalsti un Komisiju / citām dalībvalstīm nav publisks. *TRIS* datubāzē ir norādīts, vai Komisija vai dalībvalstis ir nosūtījušas komentārus vai sīki izstrādātu atzinumu, bet reakcijas saturu nevar aplūkot tiešsaistē.

Tomēr kopš Eiropas Savienības Tiesas 2017. gada 7. septembra sprieduma[103] informācijas apmaiņa, kas notiek saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/1535, būtu jāatklāj pēc pieprasījuma saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1049/2001[104] pat bezdarbības laikposmā. Šā pārredzamības principa izņēmumi ir šādi:

- ja piemēro kādu no Regulā (EK) Nr. 1049/2001 paredzētajiem izņēmumiem un

- ja konkrētā gadījuma apstākļos piekļuve attiecīgajam sīki izstrādātajam atzinumam konkrēti un faktiski traucētu sasniegt mērķi novērst tādu tehnisko noteikumu pieņemšanu, kas nav saderīgi ar Savienības tiesībām.

---

[101] Lēmums lietā 2204/2018/TE par to, kā Eiropas Komisija izskatīja komentārus, kas iesniegti saskaņā ar paziņošanas procedūru, kura izveidota ar ES Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu.

[102] https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/lv/contact/contact-points/

[103] Lieta C-331/15 P Francija/*Schlyter*, EU:C:2017:639.

[104] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem, OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp.

Ja Komisija saņem pieprasījumu par piekļuvi dalībvalsts izdotiem dokumentiem, tā apspriežas ar dalībvalsti, kas ir dokumenta autore, un dokumenti tiek publiskoti tikai informatīvos nolūkos.

5. Nepaziņoto tehnisko noteikumu nepiemērojamība

Iepriekš minētie informācijas avoti ļauj privātpersonām un citām ieinteresētajām personām saņemt informāciju par paziņojumiem un pārliecināties, ka tehniskie noteikumi, kas tām jāievēro, patiešām ir paziņoti. Pretējā gadījumā tās var aizstāvēt savas tiesības valsts tiesā, atsaucoties uz EST judikatūru.

Spriedums *CIA Security* lietā un spriedums *Unilever* lietā, ko Tiesa pasludināja prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā, ir galvenie elementi privātpersonu aizsardzībā pret to, ka dalībvalstis nepilda savus pienākumus saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/1535[105].

Šajos spriedumos precizētas sekas, ko rada tehnisko noteikumu pieņemšana, pārkāpjot Direktīvā (ES) 2015/1535 noteiktos pienākumus: privātpersonas var atsaukties uz direktīvas 5. un 6. pantu valsts tiesā, kurai ir jāatsakās piemērot valsts tehniskos noteikumus, kas nav paziņoti saskaņā ar direktīvu vai par kuriem ir paziņots, bet kuri ir pieņemti pirms direktīvā noteiktā bezdarbības laikposma beigām.

Privātpersonām un uzņēmumiem ir iespēja pārliecināties, ka visus dalībvalsts pieņemtos tehniskos noteikumus pirms to pieņemšanas uzrauga Komisija un pārējās dalībvalstis (ar izņēmumiem, kas minēti direktīvā). Ja tas tā nav, uzņēmums, piemēram, var atsaukties uz to, ka attiecīgā regula nav piemērojama, ja iestāde to apsūdz neatbilstībā. Tādas valsts tiesvedības gadījumā, kas saistīta ar šo jautājumu, tiesai ir jāatceļ noteikumu piemērošana, un tāpēc tā nevar uzskatīt, ka noteikumi ir pārkāpti.

Kopš 1996. gada Tiesa ir vairākkārt apstiprinājusi šos spriedumus, un ar to ir konsultējušās valstu tiesas, lūdzot sniegt prejudiciālu nolēmumu[106].

Šāda sankcija attiecībā uz principu, ka trešām personām nepiemēro valsts tehniskos noteikumus, par kuriem nav paziņots, atbalsta nostāju, ko Komisija pieņēma jau 1986. gadā[107], un veicina privātpersonu un uzņēmumu interešu aizsardzību šajā sakarā.

Kas attiecas uz šādas sankcijas apmēru, lai gan Direktīvas (ES) 2015/1535 5. panta 1. punktā ir noteikts, ka ir jādara Komisijai zināms viss tiesību akta projekts, kurā ietverti tehniskie noteikumi, šī pienākuma neizpildes dēļ nepiemērojamība attiecas nevis uz visām šāda tiesību akta normām, bet tikai uz tajā ietvertajiem tehniskajiem noteikumiem[108].

---

[105] 1996. gada 30. aprīļa spriedums lietā C-194/94 *CIA Security*, EU:C:1996:172, un 2000. gada 26. septembra spriedums lietā C-443/98 *Unilever*, EU:C:2000:496.

[106] Lieta C-226/97 *Lemmens*, EU:C:1998:296, lieta C-285/15 *Beca Engineering*, EU:C:2016:295, un lieta C-336/14 *Ince*, EU:C:2016:72, lieta C-95/14 *Unic* un *Uni.co.pel*, EU:C:2015:492, lieta *VG Media*, C-299/17, EU:C:2019:716, utt.

[107] Komisijas paziņojums par dažu Direktīvas 83/189/EEK noteikumu neievērošanu, Nr. 86/C 245/05, publicēts OV C 245, 1.10.1986., 4. lpp.

[108] Lieta C-336/14 *Ince*, EU:C:2016:72, 68. punkts, un lieta C-144/16 *Município de Palmela*, EU:C:2017:76, 37. un 38. punkts.

Ir svarīgi uzsvērt, ka Komisijai nav kompetences atzīt, ka valsts tiesību akts nav piemērojams Direktīvas (ES) 2015/1535 noteikumu pārkāpuma dēļ. Kā minēts iepriekš, šī ir valstu tiesu prerogatīva.

NOBEIGUMS

No vairāk nekā trīsdesmit gadu pieredzes saistībā ar paziņošanas procedūras īstenošanu, kuras laikā Komisija ir pārbaudījusi aptuveni 20 000 valstu pasākumu projektu, ir skaidrs, ka ir panākts būtisks progress jaunu tirdzniecības šķēršļu rašanās novēršanā, vienlaikus samazinot apgrūtinošas juridiskās, administratīvās un ekonomiskās izmaksas. Šajā ziņā paziņošanas procedūru var uzskatīt par priekšnoteikumu labākam regulējumam, jo tā ir izrādījusies efektīvs rūpniecības politikas un konkurētspējas instruments, kas ir radījis dažādus saziņas kanālus starp visām galvenajām ieinteresētajām personām. Tādējādi tā ir regulatīvās pārredzamības un administratīvās sadarbības modelis, kura piemērošanas jomu varētu paplašināt un sniegt līdzīgus ieguvumus citās nozarēs.

Lai gan tas, ka 1993. gadā tika pabeigta iekšējā tirgus izveide, šķiet, nav mazinājis dalībvalstu vajadzību pieņemt sīki izstrādātus tiesību aktus par ražojumiem, tās pakāpeniski kļūst arvien informētākas par iekšējā tirgus noteikumiem, savstarpējas atzīšanas principu, pamatojoties uz "*Cassis de Dijon*" precedentu, un pārredzamības un sadarbības principiem, kas tagad reglamentē to darbības tehnisko noteikumu jomā. Arī informācijas sabiedrības pakalpojumu jomā šim mehānismam ir bijusi svarīga izglītojoša loma valsts iestāžu gadījumā, it īpaši attiecībā uz nepieciešamību juridiski skaidri nošķirt ekonomikas dalībniekus, kuri darbojas saskaņā ar dibinājumbrīvību, no tiem, kuri vēlas sniegt tikai pārrobežu pakalpojumus.

Tas cita starpā izriet no savstarpējās atzīšanas klauzulas iekļaušanas noteiktos valsts tiesību aktu projektos paziņošanas posmā, no labās gribas, ko dalībvalstis izrādījušas, izlabojot kļūdas, ko Komisija vai citas dalībvalstis atklājušas paziņotajos projektos, un no tā, cik lielā mērā ir izpildīts pienākums paziņot tehnisko noteikumu projektus.

Vairumā gadījumu, kad Komisija reaģējusi, lai panāktu valsts noteikumu projektu atbilstību ES tiesību aktiem, dalībvalstis piekritušas veikt nepieciešamās izmaiņas un saskaņot savus tiesību aktus, tādējādi izvairoties no tā, ka Komisija sāk apgrūtinošākas pārkāpuma procedūras. Par sadarbības un apspriešanās veicināšanu starp dalībvalstīm, izmantojot paziņošanas procedūru, liecina, piemēram, tas, ka laikā no 2016. līdz 2018. gadam dalībvalstis apmainījās ar 160 sīki izstrādātiem atzinumiem.

Šis progress Eiropas integrācijā, kas veicina tirdzniecības saglabāšanu un izaugsmi, ir Komisijas un dalībvalstu kopīgo centienu rezultāts. Rīkojoties kopīgi, lai novērstu jaunus tehniskus šķēršļus tirdzniecībai, samazinās vajadzība pēc tiesību aktiem ES līmenī un vienlaikus uzlabojas valstu līmenī pieņemto tehnisko noteikumu kvalitāte. Vienotā tirgus pārredzamības direktīva (Direktīva (ES) 2015/1535) ir galvenais ES politikas instruments tirdzniecības šķēršļu novēršanai, kas to ir padarījis iespējamu.

Neraugoties uz panākumiem, Direktīvā (ES) 2015/1535 noteikto procedūru joprojām varētu uzlabot. Lai to panāktu, ir skaidri jāapzina punkti, kuros vajadzīgi uzlabojumi.

Attiecībā uz informācijas sniegšanas kārtību, kas piemērojama tehniskajiem noteikumiem un informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumiem, pieredze liecina, ka dažos gadījumos dalībvalstis nepaziņo savus projektus, pārkāpjot direktīvas noteikumus, vai arī dažus no šiem noteikumiem piemēro kļūdaini, jo iestādes, kas atbild par šo noteikumu tekstu sagatavošanu, nav pietiekami informētas par procedūru. Komisija plāno turpināt informēšanas pasākumus šajā jomā, jo īpaši, izmantojot pastiprinātu dialogu ar valstu iestādēm.

Tas jau notiek, katru gadu apmeklējot dalībvalstis, un Komisija sniedz iespējas un pienākumus valsts iestādēm un ekonomikas dalībniekiem saistībā ar Vienotā tirgus pārredzamības direktīvu.

Turklāt, lai gan *TRIS* tiešsaistes datubāze ir palīdzējusi gūt sasniegumus pārredzamības un pārskatatbildības jomā, ir iespējami uzlabojumi. Konkrēti, informātikas sistēma ir tehniski jāpārveido, lai tā atbilstu mūsdienu digitālo rīku prasībām un iespējām.

Visbeidzot, Komisija atzinīgi vērtē ieinteresēto personu lielāku līdzdalību pasākumu projektu izskatīšanā. Vairākas ieinteresētās personas Eiropā ir ļoti piesardzīgas likumdošanas jomā un ļoti aktīvi aizstāv savas likumīgās intereses, informējot Komisiju vai valstu iestādes par konkrētiem projektiem, kuri, ja tos pieņems, radītu tehniskus šķēršļus. Varētu uzlabot atsevišķu uzņēmumu, jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu, iesaistīšanos, jo tie bieži vien ir piesardzīgāki. Tiem nevajadzētu vilcināties meklēt informāciju un izteikties pat konfidenciāli, ja tie uzskata, ka tehniskie noteikumi, kas sagatavoti dalībvalstīs, kuru tirgos tie piedalās, varētu kaitēt viņu interesēm, ja tie tiktu pieņemti attiecīgajā redakcijā.

Komisija ir veikusi dažus svarīgus pasākumus, lai veicinātu nozares līdzdalību. Principā paziņotie projekti tiek tulkoti visās oficiālajās ES valodās un pēc tam ir sabiedrībai par brīvu pieejami vietnē *Europa*, izmantojot *TRIS* datubāzi. Turklāt Komisija ir izveidojusi automātisku brīdināšanas sistēmu, kurai var pieteikties iedzīvotāji. Tas ļauj *TRIS* automātiski informēt ekonomikas dalībniekus e-pasta vēstulē, tiklīdz ir saņemts paziņotais projekts izvēlētajās ražojumu vai informācijas sabiedrības pakalpojumu kategorijās. Komisija ir arī ieviesusi mehānismu, kas ļauj ieinteresētajām personām publiski redzamā vai konfidenciālā veidā augšupielādēt savas nostājas par paziņotajiem dokumentu projektiem tieši, izmantojot *TRIS*.

Arī galīgos tekstus tulko un augšupielādē tiešsaistes *TRIS* datubāzē. Tas nodrošinās lielāku pārskatatbildību un pārredzamību, jo visas ieinteresētās personas varēs viegli pārbaudīt, vai to piezīmes ir ietekmējušas pieņemto projekta versiju.

Kā redzams, notiek pastāvīgs darbs, lai uzlabotu paziņošanas procedūru un *TRIS* datubāzi. Ņemot vērā 1983. gadā aizsākto kopienas kultūru, aicinām jūs – sabiedrības locekļus – saglabāt Vienotā tirgus pārredzamības direktīvas atbilstību un informēt mūs par veidiem, kā uzlabot procedūru. Galu galā tieši tas radīs pozitīvas pārmaiņas dalībvalstīm, ES pilsoņiem un ekonomikas dalībniekiem Eiropā.

IZMANTOTĀ LITERATŪRA

I. PANTI

Common Market Law Review

Lieta C-194/94, CIA Security International SA / Signalson SA un *Securitel SPRL, Piet Jan SLOT*, Nr. 33: 1035-1050, 1996. gads.

Lieta C-390/99 Canal Satélite Digital, lieta C-159/00 Sapod Audic / Eco-Emballages, ar M. Dougan norādi, Michael DOUGAN, 40. sējums, Nr. 1, 2003. gada februāris, 193.–218. lpp.

Revue du Marché Commun

Les Articles 30 et suivants CEE et les procédures de contrôle prévues par la Directive 83/189/CEE, Sabine LECRENIER, Nr. 283, 1985. gada janvāris, *Editions Techniques et Economiques*, Parīze.

Vers l'Achèvement du Marché Intérieur : L'Evolution des Procédures de contrôle prévues par la Directive 83/189/CEE depuis quatre ans, *Sabine LECRENIER*, Nr. 315, 1988. gada marts, *Editions Techniques et Economiques*, Parīze.

Revue du marché unique européen

La 'certification', la reconnaissance mutuelle et le marché unique, Jacques McMILLAN, Nr. 2-1991, *Editions Clément Juglar*, Parīze.

La procédure de contrôle des réglementations technique prévue par la nouvelle Directive 83/189/EEK, *Joachim Fronia* un *Giuseppe CASELLA*, Nr. 2-1995, *Editions Clément Juglar*, Parīze.

Le mécanisme de transparence réglementaire en matière de services de la société de l'information instauré par la Directive 98/48/CE, *Salvatore D'ACUNTO*, Nr. 4-1998, *Editions Clément Juglar*, Parīze.

Journal des Tribunaux – droit européen

Le contrôle des règles techniques des Etats et la sauvegarde des droits des particuliers, Sabine LECRENIER, Nr. 35, 1997. gada janvāris, *Editions Larcier*, Brisele.

Revue du droit de l'Union européenne

Dérogations nationales à l'harmonisation du marché intérieur: Examen au regard de l'article 114, paragraphes 4-7 TFUE, Nicolas SADELEER, 2. izdevums, 2013. gads, 233.–266. lpp.

La politique de prévention des barriers aux échanges de marchandises et de services de la société de l'information. Les vingt-cinq and d'un instrument révolutionnaire : la Directive 98/34/CE (ex-83/189/CEE), *Florent HERLITZ*, Nr. 3/2008, *Editions Clément Juglar*, Parīze.

La directive 98/48 prévoyant un mécanisme de transparence réglementaire pour les services de la société de l'information: un premier bilan après 12 mois de fonctionnement, Salvatore D'ACUNTO, Nr. 3/2000, *Editions Clément Juglar,* Parīze.

Revue Europe

Normes techniques, *Sébastien Roset*, *Europe*, Nr. 4, 2017. gada aprīlis, 22.–23. lpp.

Notion de « règle technique » et obligation de notification, *Sébastien ROSET, Europe*, Nr. 10, 2014. gada oktobris, 30. lpp.

Notion de « règle technique », *Sébastien ROSET*, *Europe*, Nr. 10, 2012. gada oktobris, 30. lpp.

Obligation de notifier les règles techniques, *Laurence IDOT*, *Europe*, Nr. 9, 2008. gada janvāris, 17. lpp.

Eco Emballages devant la Cour de justice. Le système français de gestion des déchets d'emballage, la transparence réglementaire et la libre circulation des marchandises, *Patrick THIEFFRY*, *Europe*, Nr. 10, 2002. gada septembris, 5.–7. lpp.

L'application concrète du principe de transparence dans la sphère des services de la société de l'information, *Rodolphe MUÑOZ*, Nr. 12, 2001. gada decembris, *Editions du Juris-Classeur*, Parīze, 3.–6. lpp.

European Business Law Review

Non-Harmonized technical Regulations and the Free Movement of Goods, *Karsten Engsig SØRENSEN*, *EBLR*, 23. sējums, Nr. 2, 2012. gada aprīlis, 163.–212. lpp.

***CEPS* politikas pārskats**

Pre-empting Technical Barriers in the Single Market, *Anabela CORREIA* un *Jacques PELKMANS*, Nr. 277, 2012. gada 11. jūlijs

Computer Law & Security Review

Information Society Services: what are they and how relevant is the definition?, *Justin HARRINGTON*, 30. sējums, 3. izdevums, 2001. gada maijs, 174.–181. lpp.

Quo vadis information society? Notification of draft rules – services in the EU, *P.P POLANSKI*, 30. sējums, 6. izdevums, 2014. gada decembris, 661.–669. lpp.

Journal of European Consumer and Market Law

Why Uber is an information society service, *Martien Y. SCHAUB, Journal of European Consumer and Market Law 2018*, 109.–115. lpp.

Gaceta Jurídica de la C.E.

El control de los Reglamentos Técnicos de los Estados y la Salvaguardia de los Derechos de los Particulares, Sabine LECRENIER, *GJ*, 1997. gads, D-28.

Gaceta jurídica de la Unión Europea y de la competencia

Inaplicabilidad por los jueces nacionales de las reglamentaciones técnicas no notificadas a la Comisión Europea : la sentencia Lemmens del TJCE, Luis GONZÁLEZ VAQUÉ, Nr. 201, 1999. gada jūnijs un jūlijs, Madride, 45.–50. lpp.

Unión Europea Aranzadi

La sentencia "Lindberg": el TJCE confirma y precisa su jurisprudencia relativa al procedimiento de información en materia de reglamentaciones técnicas (Directivas 83/189/CEE y 98/34/CE), *Isabel Segura Roda*, 2005. gads, Nr. 11, 23.–33. lpp.

Diritto comunitario e degli scambi internazionali

Direttiva n. 98/48/CE: qualche novità in materia di libera circolazione dei servizi, *Salvatore D'ACUNTO*, Nr. 2-1999, *Editoriale scientífica*, Milāna–Parma–Neapole.

Diritto pubblico comparato ed europeo

Imballaggi, regole tecniche e misure ad effetto equivalente: la Corte chiarisce il concetto di "regola tecnica", gli obblighi derivanti e gli effetti sulle normative nazionali, *Gianluca BELLOMO*, 2002. gads, 1837.–1842. lpp.

Giustizia civile

Sull'interpretazione funzionale degli obblighi di comunicazione di regole techniche, *Lorenzo PRUDENZANO*, 2010. gads, Nr. I, 2108.–2115. lpp.

SEW Tijdschrift voor Europees en economisch recht

Notificaties onder Richtlijn 98/34 : preventieve controle op het vrije verkeer van goederen : stand van zaken 2003, J. Goossen, 51. sēj., Nr. 3, 2003. gada marts, 94.–102. lpp.

Europarecht

Rechtsfolgen des Erlasses technischer Vorschriften ohne vorherige Mitteilung an die Kommission gemäß Art. 8 Richtlinie 98/34/EG – Anmerkung zum Urteil des EuGH vom 11.06.2015, Rs. C-98/14, Berlington, Julia EDER, 2015. gads, 6. sējums, 746.–762. lpp.

Ecolex

Transparenzgrundsatz im Glücksspielrecht, *Cornelia LANSER*, 2016. gads, 644.–645. lpp.

Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht

Verfahrensrecht: Beförderungstätigkeit von Uber Popstrafrechtliche Sanktionen der Mitgliedstaaten ohne Mitteilung an EU möglich, *Carsten KÖNIG*, 2018. gads, 380.–381. lpp.

II. EIROPAS KOMISIJAS PUBLIKĀCIJAS

Rokasgrāmata par informācijas sniegšanas procedūras darbību tehnisko standartu un noteikumu, 1983. gada 28. marta Direktīvas 83/189/EEK, 1988. gada 22. marta Direktīvas 88/182/EEK, 1994. gada 23. marta Direktīvas 94/10/EK jomā, 1995. gada 8. jūnija dokuments 94/94 – III ģenerāldirektorāts – Rūpniecība.

Komisijas paziņojums (86/C 245/05) *par dažu Padomes 1983. gada 28. marta Direktīvas 83/189/EEK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā, noteikumu neievērošanu.* OV C 245, 1.10.1986., 4. lpp.

Komisijas ziņojums par Direktīvas 83/189/EEK darbību 1984., 1985., 1986. un 1987. gadā, COM(88) 722 galīgā redakcija.

Komisijas ziņojums par Direktīvas 83/189/EEK darbību 1988. un 1989. gadā, COM(91) 108 galīgā redakcija.

Komisijas ziņojums par Direktīvas 83/189/EEK darbību 1990. un 1991. gadā, COM(92) 565 galīgā redakcija.

Komisijas ziņojums par Direktīvas 83/189/EEK darbību 1992., 1993. un 1994. gadā, COM(96) 286 galīgā redakcija.

Komisijas ziņojums par Direktīvas 98/34/EK darbību no 1995. līdz 1998. gadam, COM(2000) 429 galīgā redakcija.

Komisijas ziņojums par Direktīvas 98/34/EK novērtējumu informācijas sabiedrības pakalpojumu jomā, COM(2003) 69 galīgā redakcija.

Komisijas ziņojums par Direktīvas 98/34/EK darbību no 1999. gada līdz 2001. gadam, COM(2003) 200 galīgā redakcija.

Komisijas ziņojums par Direktīvas 98/34/EK darbību no 2002. līdz 2005. gadam, COM(2007) 125 galīgā redakcija.

Komisijas ziņojums par Direktīvas 98/34/EK darbību no 2006. līdz 2008. gadam, COM(2009) 690 galīgā redakcija.

Komisijas ziņojums par Direktīvas 98/34/EK darbību 2009. un 2010. gadā, COM(2011) 853 galīgā redakcija.

Komisijas ziņojums par Direktīvas 98/34/EK darbību no 2011. līdz 2013. gadam, COM(2015) 338 galīgā redakcija.

Komisijas ziņojums par Direktīvas (ES) 2015/1535 darbību no 2014. līdz 2015. gadam, COM(2017) 788 galīgā redakcija.

Komisijas paziņojums Padomei par vispārēju pieeju sertifikācijai un testēšanai – rūpniecības ražojumu kvalitātes pasākumi, COM(89) 209 galīgā redakcija, OV C 267, 19.10.1989., 3. lpp.

Komisijas 1995. gada 30. oktobra *paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam par standartizācijas plašāku izmantošanu Kopienas politikā*, COM(95) 412 galīgā redakcija.

Komisijas 1996. gada 24. jūlija *paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam "Standartizācija un globālā informācijas sabiedrība* – Eiropas pieeja", COM(96) 359 galīgā redakcija.

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par informācijas sabiedrības pakalpojumu iekšējā tirgus regulatīvo pārredzamību un Eiropas Parlamenta un Padomes priekšlikums direktīvai, ar kuru trešo reizi groza Direktīvu 83/189/EEK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā, 1996. gada 24. jūlijs, COM(96) 392 galīgā redakcija, OV C 307, 16.10.1996.

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei "*Vienotā tirgus rīcības plāna projekts*"*,* COM(97) 184 galīgā redakcija.

"*Valsts noteikumi, kas attiecas uz ražojumiem iekšējā tirgū – satraucoša situācija*" Komisijas dienestu 1995. gada 28. februāra dokuments, II/2185 galīgā redakcija.

Komisijas 2000. gada 29. decembra paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam "Pakalpojumu iekšējā tirgus stratēģija", COM(2000) 888 galīgā redakcija.

Komisijas 2002. gada 30. jūlija ziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam "Pakalpojumu iekšējā tirgus stāvoklis", COM(2002) 441 galīgā redakcija.

Rokasgrāmata par Direktīvu 98/48/EK, ar ko ievieš informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu pārredzamības mehānismu, dok. S-42/98 – EN (def.) – III ģenerāldirektorāts – Rūpniecība un XV ģenerāldirektorāts – Iekšējais tirgus un finansiālie pakalpojumi.

Komisijas 2004. gada 20. aprīļa paziņojums "Veicinot strukturālās pārmaiņas: rūpniecības politika paplašinātai Eiropai", COM(2004) 274 galīgā redakcija.

2005. gada 2. februāra paziņojums Eiropadomes pavasara sanāksmei "Sadarbība izaugsmei un darbavietu attīstībai. Jauns posms Lisabonas stratēģijā. Komisijas priekšsēdētāja Barozu paziņojums, vienojoties ar priekšsēdētāja vietnieku Ferheigenu", COM(2005) 24 galīgā redakcija.

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Vienotā tirgus pilnīgošana – plašākas iespējas cilvēkiem un uzņēmējdarbībai", 28.10.2015., COM(2015) 550 final.

Komisijas 2017. gada 19. decembra paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai "Preču tiesību aktu kopums. Stiprināt uzticēšanos vienotajam tirgum", COM(2017) 787 galīgā redakcija.

Komisijas dienestu darba dokuments, kas pievienots Komisijas ziņojumam Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par Direktīvas 98/34/EK darbību no 2011. līdz 2013. gadam, 2015. gads.

Komisijas dienestu darba dokuments, kas pievienots Komisijas ziņojumam Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par Direktīvas (ES) 2015/1535

darbību no 2014. līdz 2015. gadam, ko sagatavojis Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts (Eiropas Komisija), 2017. gads.

III. TIESAS SPRIEDUMI

1993. gada 2. augusta spriedums, Komisija/Itālija, lieta C-139/92, EU:C:1993:346.

1994. gada 1. jūnija spriedums, Komisija/Vācija, lieta C-317/92, EU:C:1994:212.

1994. gada 14. jūlija spriedums, Komisija/Nīderlande, lieta C-52/93, EU:C:1994:301.

1994. gada 14. jūlija spriedums, Komisija/Nīderlande, lieta C-61/93, EU:C:1994:302.

1996. gada 11. janvāra spriedums, Komisija/Nīderlande, lieta C-273/94, EU:C:1996:4.

1996. gada 30. aprīļa spriedums, *CIP Security*, lieta C-194/94, EU:C:1996:172.

1996. gada 17. septembra spriedums, Komisija/Itālija, lieta C-289/94, EU:C:1996:330.

1997. gada 20. marta spriedums, *Bic-Benelux*, lieta C-13/96, EU:C:1997:173.

1997. gada 16. septembra spriedums, Komisija/Itālija, lieta C-279/94, EU:C:1997:396.

1998. gada 7. maija spriedums, Komisija/Beļģija, lieta C-145/97, EU:C:1998:212.

1998. gada 16. jūnija spriedums, *Lemmens*, lieta C-226/97, EU:C:1998:296.

1999. gada 11. maija spriedums, *Albers*, lieta no C-425/97 līdz C-427/97, EU:C:1999:243.

1999. gada 3. jūnija spriedums, *Colim*, lieta C-33/97, EU:C:1999:274.

2000. gada 13. septembra spriedums, Komisija/Nīderlande, lieta C-341/97, EU:C:2000:434.

2000. gada 26. septembra spriedums, *Unilever*, lieta C-443/98, EU:C:2000:496.

2000. gada 12. oktobra spriedums, *Snellers*, lieta C-314/98, EU:C:2000:557.

2000. gada 16. novembra spriedums, *Donkersteeg*, lieta C-37/99, EU:C:2000:636.

2001. gada 15. februāra spriedums, Komisija/Francija, lieta C-230/99, EU:C:2001:100.

2001. gada 8. marta spriedums, *Van der Burg*, lieta C-278/99, EU:C:2001:143.

2002. gada 22. janvāra spriedums, *Canal Satélite Digital*, lieta C-390/99, EU:C:2002:34.

2002. gada 6. jūnija spriedums, *Sapod Audic*, lieta C-159/00, EU:C:2002:343.

2005. gada 21. aprīļa spriedums, *Lindberg*, lieta C-267/03, EU:C:2005:246.

2005. gada 2. jūnija spriedums, *Mediakabel*, lieta C-89/04, EU:C:2005:348.

2005. gada 8. septembra spriedums, Komisija/Portugāle, lieta C-500/03, EU:C:2005:515.

2005. gada 8. septembra spriedums, *Lidl Italia*, lieta C-303/04, EU:C:2005:528.

2006. gada 26. oktobra spriedums, Komisija/Grieķija, lieta C-65/05, EU:C:2006:673.

2007. gada 8. novembra spriedums, *Schwibbert*, lieta C-20/05, EU:C:2007:652.

2009. gada 4. jūnija spriedums, Komisija/Grieķija, lieta C-109/08, EU:C:2009:346.

2010. gada 15. aprīļa spriedums, *Sandström*, lieta C-433/05, EU:C:2010:184.

2011. gada 14. aprīļa spriedums, *Vlaamse Dierenartsenvereniging VZW* un *Janssens*, apvienotās lietas C-42/10, C-45/10 un C-57/10, EU:C:2011:253.

2012. gada 19. jūlija spriedums, *Fortuna* un citi, lieta C-213/11 un lieta C-217/11, EU:C:2012:495.

2013. gada 31. janvāra spriedums, *Belgische Petroleum Unie* un citi, lieta C-26/11, EU:C:2013:44.

2014. gada 10. jūlija spriedums, *Ivansson* un citi, lieta C-307/13, EU:C:2014:2058.

2015. gada 11. jūnija spriedums, *Berlington Hungary* un citi, lieta C-98/14, EU:C:2015:386.

2015. gada 16. jūlija spriedums, *UNIC* un *Uni.co.pel*, lieta C-95/14, EU:C:2015:492.

2015. gada 15. oktobra spriedums, *Balázs*, lieta C-251/14, EU:C:2015:687.

2016. gada 2. februāra spriedums, *Ince*, lieta C-336/14, EU:C:2016:72.

2016. gada 21. aprīļa rīkojums, *Beca Engineering*, lieta C-285/15, EU:C:2016:295.

2016. gada 13. oktobra spriedums, *M.* un *S.*, lieta C-303/15, EU:C:2016:771.

2016. gada 27. oktobra spriedums, *James Elliott Construction*, lieta C-613/14, EU:C:2016:821.

2017. gada 1. februāra spriedums, *Município de Palmela*, lieta C-144/16, EU:C:2017:76.

2017. gada 7. septembra spriedums, *Schlyter*, lieta C-331/15 P, EU:C:2017:639.

2017. gada 20. decembra spriedums, *Falbert* un citi, lieta C-255/16, EU:C:2017:983.

2017. gada 20. decembra spriedums, *Asociación Profesional Elite Taxi*, lieta C-434/15, EU:C:2017:981.

2018. gada 10. aprīļa spriedums, *Uber France*, lieta C-320/16, EU:C:2018:221.

2018. gada 26. septembra spriedums, *Van Gennip* un citi, lieta C-137/17, EU:C:2018:771.

2019. gada 10. aprīļa spriedums, Vācija/Komisija, lieta T-229/17 EU:T:2019:236.

2019. gada 12. septembra spriedums, *VG Media*, lieta C-299/17 , EU:C:2019:716.

2019. gada 19. decembra spriedums, *Airbnb Ireland*, lieta C-390/18, EU:C:2019:1112.

2020. gada 28. maija spriedums, *ECO-WIND Construction*, lieta C-727/17, EU:C:2020:393.

2020. gada 8. oktobra spriedums, *Admiral Sportwetten* un citi, lieta C-711/19, EU:C:2020:812.

2020. gada 22. oktobra spriedums, *Sportingbet and Internet Opportunity Entertainment*, lieta C-275/19, EU:C:2020:856.

2020. gada 3. decembra spriedums, *Star Taxi app*, lieta C-62/19, EU:C:2020:980.

CITI DOKUMENTI

Konvencija Nr. 180 par informāciju un tiesisko sadarbību informācijas sabiedrības pakalpojumu jomā, Maskava, 4.10.2001.